

Wójt Gminy Czernica

Raport o stanie Gminy

Urząd Gminy Czernica
ul. Kolejowa 3, 55-003 Czernica
www.czernica.pl
czernica@czernica.pl

I. WSTĘP

Szanowni Państwo

Zgodnie z nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym ze stycznia 2018 r., wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy, który jest podsumowaniem działalności wójta w roku poprzednim. Raport obejmuje w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. To pierwsze raporty, które organy Wykonawcze gmin zobowiązane są przedłożyć organom stanowiącym. Ponieważ Rada Gminy Czernica nie określiła szczegółowych zasad raportu, stąd treści w nim zawarte, to autorskie i zespołowe opracowanie pracowników Urzędu Gminy Czernica i gminnych jednostek organizacyjnych. Za ten wkład w opracowanie Raportu, w tym miejscu składam wszystkim współautorom podziękowanie. Zgodnie z nowelą styczniową rada gminy rozpatruje Raport podczas sesji absolutoryjnej. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności i poprzedzony jest debatą, po której rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem wójtowi, wotum zaufania. Uchwała w sprawie wotum zaufania podejmowana jest bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy. W jakim zakresie ta nowa forma udziału mieszkańców w debacie publicznej zafunkcjonuje, okaże się na sesji absolutoryjnej. Żywię nadzieję, że będzie to pomocny dokument w dyskusji. Raport nie uzurpuje sobie niczego, a jest wyłącznie „fotografią” działalności Wójta Gminy Czernica w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Czernica, 30 maj 2019 r.

WÓJT GMINY CZERNICA

Włodzisław Chlebowski

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY

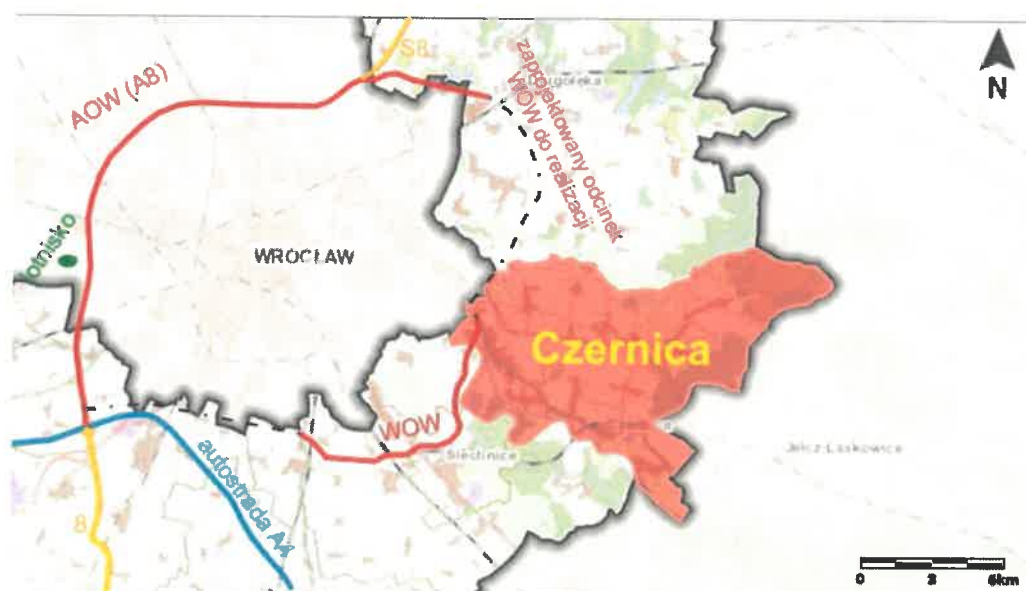
GMINA CZERNICA położona jest we wschodniej części województwa dolnośląskiego w powiecie wrocławskim. Od zachodu graniczy z Wrocławiem, od północy z gminami: Długołęka i Oleśnica, od wschodu z gminą Jelcz - Laskowice, od południa z gminami: Siechnice i Oława. Gmina Czernica położona jest w obrębie Niziny Śląskiej na pograniczu dwóch mezoregionów: Równiny Oleśnickiej (część północna) i Pradoliny Wrocławskiej (część południowa). Teren obszaru jest dość płaski, a wysokości nad poziomem morza wahają się w granicach 120 - 130 m n.p.m.

Klimat gminy należy do najcieplejszych w Polsce. Zimy są łagodne (średnia temperatura stycznia wynosi - 1,10 °C), lato ciepłe (średnia temperatura lipca + 18,80°C). Mikroklimat lokalny jest na ogół korzystny. Obszar gminy jest więc wyjątkowo korzystny dla celów osadnictwa i dla wszystkich podstawowych roślin uprawnych.

Gleby występujące w gminie Czernica są w większej części średniej i niskiej jakości, wytworzone z piasków, rzadziej z glin zalegających płytko na luźnym podłożu (gleby typu pseudobielic i gleb brunatnych z reguły kwaśnych oraz madow wyściełających doliny rzeczne).

Lasy zajmują 19,9% ogólnej powierzchni gminy. Posiadają duże walory rekreacyjne, szczególnie lasy o korzystnym siedlisku, odpowiedniej zwartości drzewostanu, z reguły powyżej 100 lat. Lasy takie doskonale nadają się do rekreacji sobotnio - niedzielnej. Takie kompleksy leśne znajdują się w okolicach Chrzęstawy Wielkiej, Chrzęstawy Małej i Nadolic Wielkich oraz w okolicy Gajkowa.

W skład gminy wchodzi 13 sołectw: Chrzęstawa Mała, Chrzęstawa Wielka, Czernica, Dobrzykowice, Gajków, Jeszkowice, Kamieniec Wrocławski, Krzyków, Łany, Nadolice Małe, Nadolice Wielkie, Ratowice, Wojnowice.

III. DEMOGRAFIA

Liczba osób zameldowanych na pobyt stały w Gminie Czernica w 2018 r.		
Liczba osób zameldowanych z innej gminy	Liczba dzieci urodzonych i zameldowanych	Liczba osób, które zmieniły miejsce zameldowania w obrębie gminy Czernica
893	186	111
RAZEM: 1 190		

Liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w Gminie Czernica w 2018 r.	
Liczba osób wymeldowanych	Liczba osób zmarłych
197	113
RAZEM: 310	

Stan ludności – porównanie lat 2017 – 2018				
Rok	Liczba osób zameldowanych na pobyt w gminie na dzień 31.12 danego roku		Liczba dzieci urodzonych i zameldowanych	Liczba osób zmarłych i zameldowanych
	pobyt stały	pobyt czasowy		
2017	13 641	233	149	86
2018	14 405	220	186	113

Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci. Stan na dzień 31.12.2018 r.			
Wiek	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Razem
0 - 2	197	153	350
3	89	108	197

4 – 5	208	191	399
6	89	92	181
7	100	110	210
8 - 12	570	522	1 092
13 - 15	289	276	565
16 - 17	151	125	276
18	84	79	163
19 - 20	154	129	283
21 - 40	2 028	1 986	4 014
41 - 60	2 016	2 020	4 036
61 - 64	407	434	841
65 - 70	326	383	709
71 – 81	344	385	729
> 81	105	255	360
RAZEM:	7 157	7 248	14 405

Statystyka czasowych mieszkańców wg wieku i płci. Stan na dzień 31.12.2018 r.

Wiek	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Razem
0 - 2	2	3	5
3	0	0	0
4 – 5	3	4	7
6	1	1	2
7	1	2	3
8 - 12	6	8	14
13 - 15	5	1	6
16 - 17	4	5	9
18	2	1	3
19 - 65	79	68	147
> 65	12	12	24
RAZEM:	115	105	220

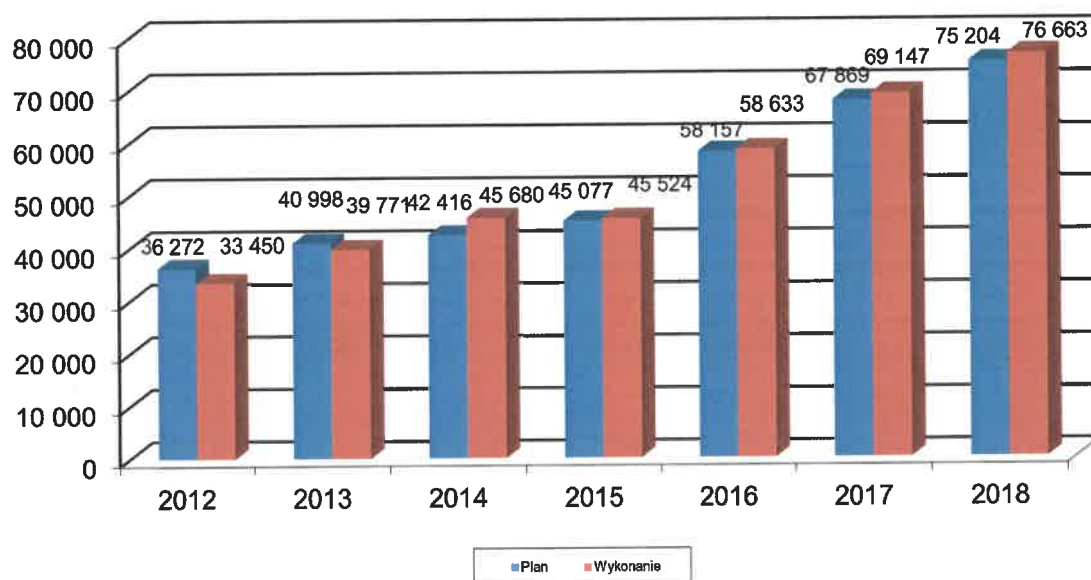
**Statystyka mieszkańców wg wieku i płci (pobyt stały i pobyt czasowy).
Stan na dzień 31.12.2018 r.**

Wiek	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Razem
0 - 2	199	156	355
3	89	108	197
4 – 5	211	195	406
6	90	93	183
7	101	112	213
8 - 12	576	530	1 106
13 - 15	294	277	571
16 - 17	155	130	285
18	86	80	166
19 – 65 i >65	5 471	5 672	11 143
RAZEM:	7 272	7 353	14 625

IV. STAN FINANSÓW GMINY

Na przestrzeni ostatnich ośmiu lat budżet gminy zanotował znaczącą dynamikę. To pozwoliło na realizację wielu projektów inwestycyjnych w zakresie infrastruktury technicznej i społecznej oraz podniesienie poziomu usług dla mieszkańców na coraz wyższy poziom.

w tys. zł

Wykonanie budżetu za 2018 r. na poziomie 101,94 % pozwoliło na zaciągnięcie kredytu niższego o 5 mln zł.

	Plan na 31.12.2018r.	Wykonanie na 31.12.2018r.	% planu
Dochody	75.203.914,17 zł	76.663.367,04zł	101,94
Wydatki	90.846.384,17 zł	84.844.972,28 zł	93,39
Przychody	19.056.350,00 zł	14.057.007,71 zł	73,77
Rozchody	3.413.880,00 zł	3.413.880,00 zł	100,00

Wynik operacyjny budżetu, który stanowi nadwyżkę dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi wyniósł na dzień 31.12.2018 r. **11.610.874,50 zł.**

Dochody	Plan na 31.12.2018 r.	Wykonanie na 31.12.2018 r.	% wykonania (3:2)	Struktura %
1.	2.	3.	4.	5.
OGÓŁEM	75 203 914,17	76 663 367,04	101,94	100,00
Dochody bieżące	67 188 099,13	68 575 417,59	102,06	89,45
Dochody majątkowe	8 015 815,04	8 087 949,45	100,90	10,55

Wydatki	Plan na 31.12.2018 r.	Wykonanie na 31.12.2018 r.	% wykonania (3:2)	Struktura %
1.	2.	3.	4.	5.
OGÓŁEM	90 846 384,17	84 844 972,28	93,39	100,00
Wydatki bieżące	60 555 177,01	56 964 543,09	94,07	67,14
Wydatki majątkowe	30 291 207,16	27 880 429,19	92,04	32,86

Na koniec 2018 r. Gmina uzyskała ujemny wynik budżetu w wysokości **8.181.605,24 zł**, przy planowanym deficycie w wysokości 15.642.470 zł.

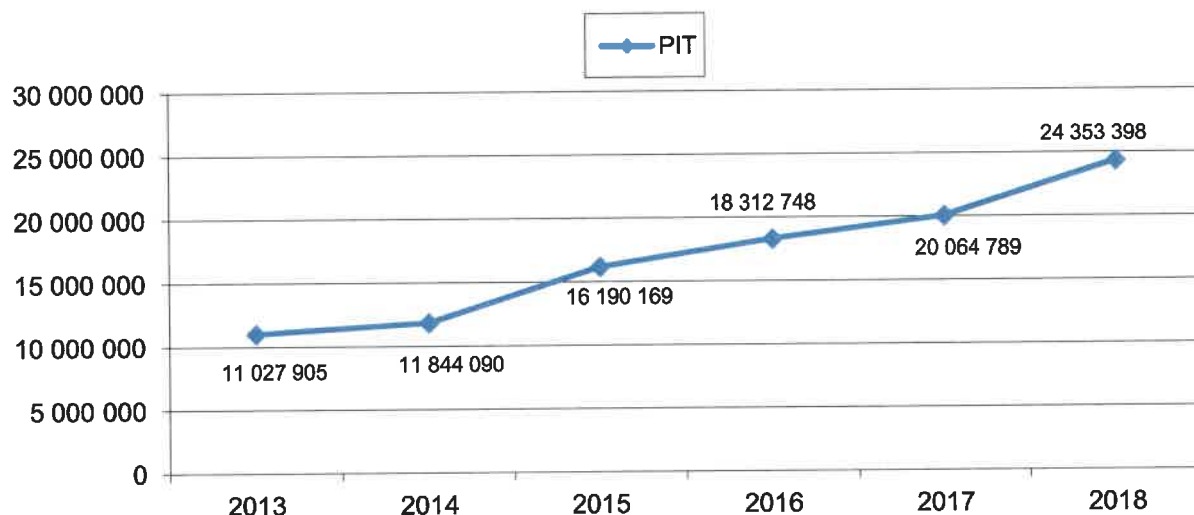
Kwota zadłużenia Gminy ogółem, wynosiła 16.042.492 zł, na którą złożyły się:

- 600.000,00 zł, to kredyt na pokrycie planowanego deficytu w roku 2012,
- 600.000,00 zł, to zobowiązanie wynikające z emisji obligacji w roku 2013,
- 3.000.000,00 zł, to zobowiązanie wynikające z emisji obligacji w roku 2014,
- 1.435.680,00 zł, to pożyczka z WFOŚiGW w roku 2016,
- 306.812,00 zł, to pożyczka w roku 2018 z NFOŚiGW na termomodernizację,
- 2.100.000,00 zł, to kredyt na pokrycie planowanego deficytu w roku 2017,
- 8.000.000,00 zł, to kredyt na pokrycie planowanego deficytu w roku 2018.

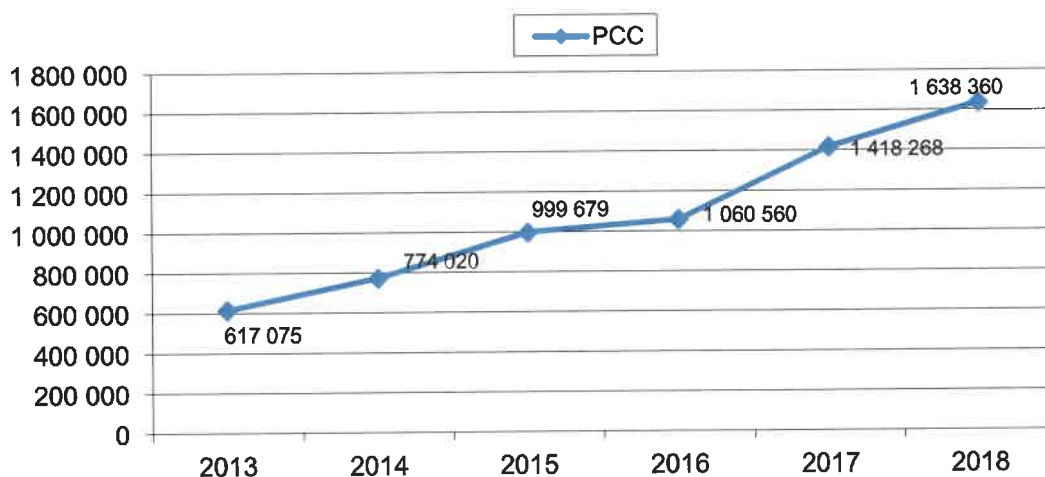
Kwota zadłużenia była niższa od planowanej o 5 mln zł, w związku z uruchomieniem w 2018 r. niższego kredytu niż pierwotnie zakładano. Planując budżet i wieloletnią prognozę finansową na lata następne, przy kontynuowaniu kanalizowania gminy, rozbudowy budynku Urzędu Gminy Czernica, infrastruktury oświatowej, modernizacji i remontów dróg, budowy nowych punktów oświetlenia drogowego, budowy chodników wzdłuż dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich, zaplanowano w najbliższych latach dalsze zadłużanie gminy do bezpiecznego poziomu. To spowoduje powiększanie kwoty długu do roku 2022. W następnych latach zaciągane kredyty mają służyć m.in. spłacie wcześniej zaciągniętych zobowiązań, a co za tym idzie zmniejszaniu zadłużenia.

Wykonanie budżetu gminy.

Duża dynamika napływu nowych mieszkańców w ostatnich latach na teren gminy i rozliczanie się przez nich we właściwym dla gminy urzędzie skarbowym, znacząco zwiększyło wpływy do budżetu z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT). To pozwoliło na realizację wielu projektów inwestycyjnych, ale nie na miarę oczekiwań. Barierą był rynek zamówień publicznych, na którym ceny dyktują potencjalni wykonawcy, których i tak nie jest tylu, jak oczekiwaliby zamawiający (od jednej do dwóch, trzech ofert z cenami powyżej wartości kosztorysowych). **To wymusiło w 2018 r. „dołożenie” do zadań inwestycyjnych na łączną kwotę 3.575.939,43 zł.**

Ostatnie 6 lat to również duża dynamika wpływów z podatku od czynności cywilnoprawnych. Liczba zakończonych i rozpoczętych budów przez inwestorów, wniosków o warunki zabudowy oraz pozwoleń na budowę wydanych w 2018 r. uprawdopodobnia, że w najbliższych latach wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych powinny przynajmniej utrzymać się na porównywalnym poziomie z 2018 r.

Rok 2018 to skuteczny okres w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizowane projekty:

- „Budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dobrzykowicach” dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 - 1.490.718,63 zł,
- „Budowa szatni sportowej i zaplecza kulturalnego na działce 207/4 w Chrzastawie Małej” - 401.636,00 zł,
- dofinansowanie w ramach projektu „Innowacyjna Edukacja w gminach Czernica, Długołęka, Oborniki Śląskie i Wisznia Mała” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 - 33.680,49 zł,
- dodatkowe wynagrodzenie koordynatora gminnego dla projektu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF) ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna - 11.933,34 zł.

Środki pozyskane w 2018 r. na projekty, których skutki finansowe będą dla budżetu roku 2019, tj.:

- „Budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dobrzykowicach” dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 - 1.152.911,00 zł,
- „Termomodernizacja Budynków Użyteczności Publicznej Gminy Oborniki Śląskie, Czernica oraz Wisznia Mała” - 1.218.740,75 zł,
- „Zwiększenie dostępności i jakości elektronicznych usług publicznych dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych Powiatu Wrocławskiego oraz 8 Gmin: Czernicy, Długołęki, Jordanowa Śląskiego, Kątów Wrocławskich, Kobierzyc, Mietkowa, Siechnic i Żórawiny” - 633.944,14 zł.

Łączna kwota pozyskana na wskazane m.in. wyżej projekty w 2018 r. ze skutkiem w 2019 r. wyniosła 12 783 801 zł (vide rozdział VI).

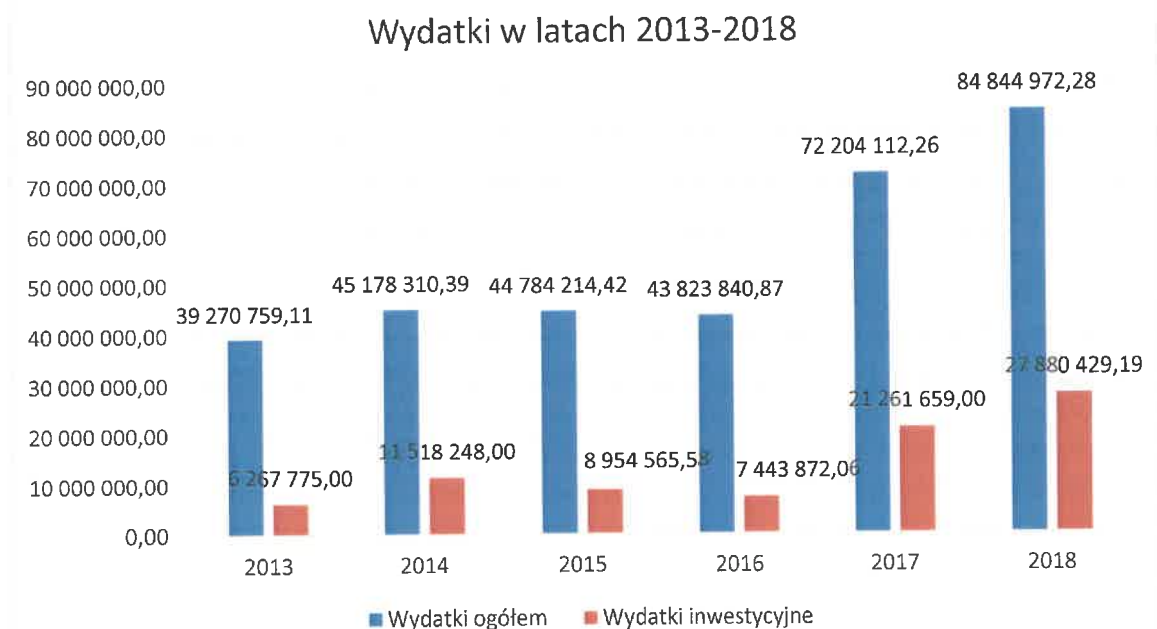
Rok 2018, był również pomyślny dla planu prywatyzacji majątku gminy, który wykonany został w 101,61 %, tj. w wysokości 4.652.384,40 zł. Dochody z tego tytułu w porównaniu do 2017 r., gdzie nastąpiło ożywienie na rynku nieruchomości, wzrosły ponad dwukrotnie. Inwestorzy nabyli od gminy nieruchomości z różnymi funkcjami w planach miejscowych (przemysł, usługi, budownictwo mieszkaniowe jedno i wielorodzinne) i ich zainteresowanie działkami, w szczególności pod przemysł i usługi w pobliżu budowanej wschodniej obwodnicy Wrocławia nie maleje. Stąd proces przygotowania do sprzedaży działek będzie następował w kolejnych latach. Ma to zachęcić inwestorów do lokowania swoich projektów na terenie gminy. To w przyszłości przysporzy gminie daniny zarówno lokalne (m.in. podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych), jak i wpływ do budżetu w udziale gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych (miejsca pracy). Nie można jednak zapomnieć o konieczności budowy i rozbudowy infrastruktury (sieci wodno-kanalizacyjnej oraz drogi) dla terenów inwestycyjnych. To podniesie ich atrakcyjność i wartość.

Również dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych (w tym najmu świetlic) były wyższe niż pierwotnie planowano (121,72 % planu).

Poniżej „szacunek” rocznych wpływów z podatku od nieruchomości dla sprzedanych w latach 2017-2018 działek w Dobrzykowicach pod przemysł i usługi, przy założeniu wybudowania kubatury parterowej na maksymalnej powierzchni zabudowy. Roczny wpływ z 11 działek mógłby wynosić prawie 2 mln. zł.

nr działki	położenie	pow działki (m2)	maksymalna pow. zabudowy (m2)	podatek od nieruchomości (grunt): 0,90zł/m2/rok	maksymalny podatek od nieruchomości (kubatura): 23 zł/m2/rok	razem maksymalny podatek od nieruchomości
297/13	Dobrzykowice	7 781	6 997	7 002,90 zł	160 931,00 zł	167 933,90 zł
297/11	Dobrzykowice	6 584	5 925	5 925,60 zł	136 275,00 zł	142 200,60 zł
297/12	Dobrzykowice	5 000	4 720	4 500,00 zł	108 560,00 zł	113 060,00 zł
297/9	Dobrzykowice	5 000	4 460	4 500,00 zł	102 580,00 zł	107 080,00 zł
297/8	Dobrzykowice	5 440	4 888	4 896,00 zł	112 424,00 zł	117 320,00 zł
297/15	Dobrzykowice	19 000	2 065	17 100,00 zł	47 495,00 zł	64 595,00 zł
297/10	Dobrzykowice	11 633	7 351	10 469,70 zł	169 073,00 zł	179 542,70 zł
297/6	Dobrzykowice	16 256	13 746	14 630,40 zł	316 158,00 zł	330 788,40 zł
297/5	Dobrzykowice	16 257	13 569	14 631,30 zł	312 087,00 zł	326 718,30 zł
276/5	Dobrzykowice	11 867	10 680	10 680,30 zł	245 640,00 zł	256 320,30 zł
276/1	Dobrzykowice	6 536	5 882	5 882,40 zł	135 295,20 zł	141 177,60 zł
razem:				100 218,60 zł	1 846 518,20 zł	1 946 736,80 zł

Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych.

Grafika dowodzi znaczącej dynamiki. W ciągu 18 miesięcy zbudowany został Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dobrzykowicach, obejmujący 5 oddziałowe przedszkole dla 125 dzieci oraz szkołę podstawową dla 450 uczniów. Na 2019 r. zaplanowano rozpoczęcie budowy sali

gimnastycznej przy tym obiekcie. To jednak nie spowodowało zmniejszenia nakładów na inne inwestycje. W 2018 r. rozpoczęło się długo wyczekiwane kanalizowanie Chrzastaw oraz przygotowano dokumentację do dokończenia kanalizowania Dobrzykowic. Nadal dofinansowuje się Powiat Wrocławski w celu zapewnienia bezpieczeństwa na drogach powiatowych. W 2018 r. była to kwota 300.000 zł rocznie, a od 2019 r. 400.000 zł, aż do 2023 r. W związku ze zwiększeniem ilości spraw oraz wzrostem liczby mieszkańców w 2018 r., rozpoczęto działania mające na celu rozbudowę budynku Urzędu Gminy Czernica. W 2018 r. były wynajmowane pomieszczenia, a od 2019 r. jeden z referatów został „odmiejscowiony”. Z punktu widzenia zarządzania i właściwej organizacji pracy oraz obsługi mieszkańców, stan nie jest właściwy. Stąd zlecenie dokumentacji projektowej i zabezpieczenie środków w dokumentach finansowych na rozpoczęcie realizacji.

Wieloletnia prognoza finansowa.

Wieloletnia Prognoza Finansowa (dalej: WPF) oprócz prognozy przedstawionych wielkości budżetowych, czyli dochodów, przychodów, wydatków i rozchodów, zawiera również prognozę długu, która determinuje okres na jaki ona powinna być opracowana. Dokument ten został opracowany do 2032 r., w związku z planowanymi kredytami ze spłatą właśnie do tego roku. Odzwierciedla ona zarówno sytuację finansową gminy, jak również działania inwestycyjne i finansowe zaplanowane na najbliższe lata.

ROK	Kredyt	Rozchody	Kwota długu
2019	12 500 000,00	2 813 880,00	25 728 612,00
2020	9 038 078,00	3 413 880,00	31 352 810,00
2021	9 494 924,00	3 913 880,00	36 933 854,00
2022	8 552 722,00	3 813 880,00	41 672 696,00
2023	4 280 722,00	4 513 880,00	41 439 538,00
2024	3 004 374,00	4 494 532,00	39 949 380,00
2025	1 981 362,00	4 559 520,00	37 371 222,00
2026	0	4 559 520,00	32 811 702,00
2027	0	5 159 520,00	27 652 182,00
2028	0	5 700 000,00	21 952 182,00
2029	0	4 900 000,00	17 052 182,00
2030	0	5 400 000,00	11 652 182,00
2031	0	6 285 002,00	5 367 180,00
2032	0	5 367 180,00	0,00

Opracowując prognozę przyjęto ogólny wzrost dochodów i wydatków w latach 2019-2022 uznając, że planowanie poza ten okres obarczone jest dużym ryzykiem błędu. Tak więc prognoza dochodów i wydatków, w szczególności bieżących w latach 2023-2032 pozostała na poziomie 2022 r.

Wynik operacyjny budżetu stanowiący nadwyżkę dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi wyniósł na dzień 31.12.2018 r. 11.610.874,50 zł. Szacuje się, że przez cały okres,

na który został przygotowany WPF, wynik operacyjny budżetu jest na bezpiecznym poziomie, co pokazuje poniższe zestawienie.

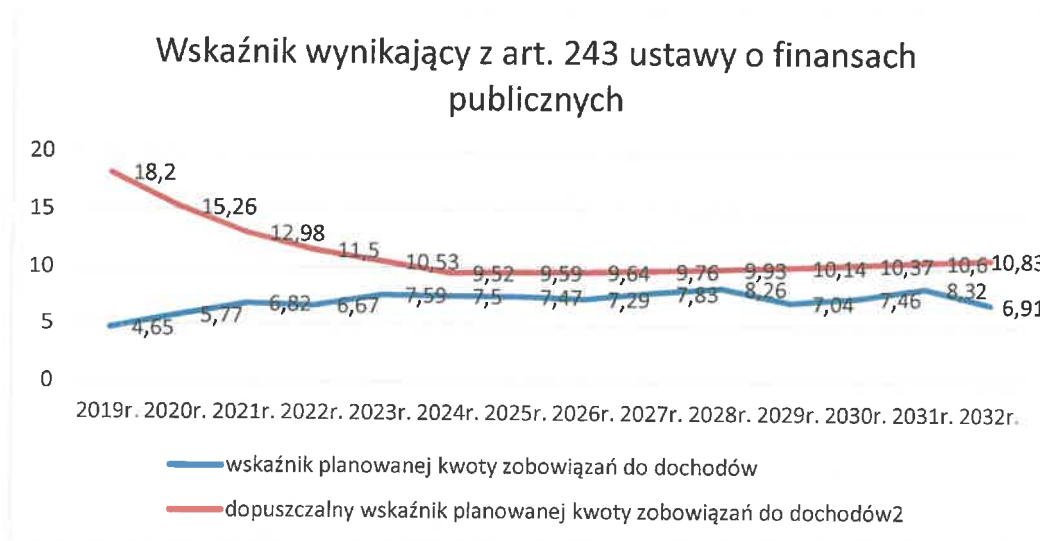
Lata	Planowane kredyty	Wynik budżetu różnica między dochodami a wydatkami	Wynik operacyjny budżetu różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi
2018r.	8 000 000,00	-8 181 605,24	11 610 874,50
2019r.	12 500 000,00	-10 436 120,00	7 375 652,40
2020r.	9 038 078,00	-5 424 198,00	6 915 799,00
2021r.	9 494 924,00	-4 781 044,00	7 218 956,00
2022r.	8 552 722,00	-4 138 842,00	7 561 158,00
2023r.	4 280 722,00	1 033 158,00	7 533 158,00
2024r.	3 004 374,00	2 090 158,00	7 590 158,00
2025r.	1 981 362,00	3 178 158,00	7 678 158,00
2026r.	0,00	5 159 520,00	7 822 158,00
2027r.	0,00	5 759 520,00	7 995 158,00
2028r.	0,00	5 900 000,00	8 177 158,00
2029r.	0,00	4 900 000,00	8 357 158,00
2030r.	0,00	5 400 000,00	8 529 158,00
2031r.	0,00	6 285 002,00	8 733 158,00
2032r.	0,00	5 367 180,00	8 923 158,00

Koszty obsługi długu w 2018 r. wyniosły 3.729.411,71 zł, co stanowi 4,86 % dochodów ogółem. Koszty obsługi długu przypadające na każdy rok wieloletniej prognozy finansowej pokazuje poniższa tabela.

Lata	OGÓŁEM KOSZTY DŁUGU W TYM:	ROZCHODY	OBSŁUGA DŁUGU
2018r.	3 729 411,71	3 413 880,00	315 531,71
2019r.	3 763 880,00	2 813 880,00	950 000,00
2020r.	4 537 880,00	3 413 880,00	1 124 000,00
2021r.	5 231 880,00	3 913 880,00	1 318 000,00
2022r.	5 260 880,00	3 813 880,00	1 447 000,00
2023r.	5 988 880,00	4 513 880,00	1 475 000,00
2024r.	5 912 532,00	4 494 532,00	1 418 000,00
2025r.	5 889 520,00	4 559 520,00	1 330 000,00
2026r.	5 745 520,00	4 559 520,00	1 186 000,00
2027r.	6 172 520,00	5 159 520,00	1 013 000,00
2028r.	6 513 000,00	5 700 000,00	813 000,00
2029r.	5 551 000,00	4 900 000,00	651 000,00
2030r.	5 879 000,00	5 400 000,00	479 000,00
2031r.	6 560 002,00	6 285 002,00	275 000,00
2032r.	5 452 180,00	5 367 180,00	85 000,00

Wskaźnik planowanej łącznej kwoty przypadających do spłaty w roku budżetowym rat pożyczek i kredytów oraz wykupu wyemitowanych papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami do planowanych dochodów, w każdym roku prognozy nie przekracza dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań, ustalonego na podstawie art. 243 ust. 1

ustawy o finansach publicznych. W latach 2027-2028, gdzie ogólne koszty obsługi długu są najwyższe, planowany wskaźnik jest zbliżony do dopuszczalnego, ale nadal jest na bezpiecznym poziomie.

V. UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW W REALIZACJI BUDŻETU

1. Fundusz Sołecki.

Posiada swoje umocowanie prawne od 2009 r. W 2014 r. „stara” ustawa o funduszu sołeckim została zastąpiona nową, która m.in. stworzyła podstawy do zmian w funduszu sołeckim w trakcie roku budżetowego oraz wspólną realizację zadań przez sołectwa. Od początku obowiązywania ustawy o funduszu sołeckim, organ stanowiący wyodrębnił w budżecie środki na realizację zadań wskazywanych przez zebrania wiejskie. W ramach budżetu realizowane były wydatki oparte o ten fundusz. W 2018 r. była to kwota 432.748,35 zł, wykonana w 98,02 % w stosunku do planu. Wydatki ponoszone były na realizację przedsięwzięć, które były zadaniami własnymi gminy, służyły poprawie warunków życia mieszkańców i były zgodne z rozwojem gminy. Dotyczyły one przede wszystkim wydatków na organizację imprez kulturalnych oraz mających na celu integrację społeczności lokalnej – 157.662,58 zł, zagospodarowanie i utrzymanie terenów rekreacyjnych w sołectwach – 117.035,10 zł, doposażenie i remont świetlic wiejskich – 62.165,44 zł oraz utrzymanie terenów publicznych w sołectwach - 43.472,73 zł.

2. Inicjatywa lokalna.

W ramach budżetu realizowana jest również aktywność inwestorów poprzez uchwałę nr XXXIX/372/2014 Rady Gminy Czernica z dnia 29 września 2011 r. w sprawie trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

Infrastruktura komunalna – realizacja sieci wod.-kan.

L.p.	Nazwa zadania	Kubatura / długość / ilość	Wartość (zł)	Charakterystyka
1	2	3	4	5
1	Wykonanie odcinka sieci wodociągowej w rej. ul. Rolnej w miejscowości Dobrzykowice	70 m	16 500,0	Zadanie wykonane w ramach inicjatywy lokalnej. Realizacja zadania stwarza możliwość przyłączenia się do rozbudowanej sieci 7 nieruchomości.
2	Wykonanie odcinka sieci wodociągowej w rej. ul. Czeresniowej w miejscowości Wojnowice	47 m	18 450,0	Zadanie wykonane w ramach inicjatywy lokalnej. Realizacja zadania stwarza możliwość przyłączenia się do rozbudowanej sieci 4 nieruchomości.

1	2	3	4	5
3	Wykonanie odcinka sieci wodociągowej w rej. ul. Słonecznej w miejscowości Nadolice Małe	378 m	56 099,0	Zadanie wykonane w ramach inicjatywy lokalnej. Realizacja zadania stwarza możliwość przyłączenia się do rozbudowanej sieci 10 nieruchomości.
4	Wykonanie odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Jastrzębiej w m. Gajków	63 m	16 826,4	Zadanie wykonane w ramach inicjatywy lokalnej. Realizacja zadania stwarza możliwość przyłączenia się do rozbudowanej sieci 4 nieruchomości.
5	Wykonanie odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Sezamkowej w m. Krzyków	20 m	10 455,0	Zadanie wykonane w ramach inicjatywy lokalnej. Realizacja zadania stwarza możliwość przyłączenia się do rozbudowanej sieci 3 nieruchomości.
6	Wykonanie odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Orzechowej w m. Nadolice Wielkie	513 m	338 107,1	Zadanie wykonane w ramach inicjatywy lokalnej. Realizacja zadania stwarza możliwość przyłączenia się do rozbudowanej sieci 30 nieruchomości.
7	Wykonanie odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Zbożowej w m. Łany	59 m	21 600,0	Zadanie wykonane w ramach inicjatywy lokalnej. Realizacja zadania stwarza możliwość przyłączenia się do rozbudowanej sieci 2 nieruchomości.
	RAZEM sieć wodociągowa	495 m	91 049,0	
	RAZEM sieć kanalizacji sanitarnej	655 m	386 988,5	

VI. WYKAZ PROJEKTÓW – DOFINANSOWANIE ZEWNĘTRZNE **(przygotowanych/realizowanych/rozliczanych przez Gminę)**

W 2018 r. Gmina Czernica aplikowała o finansowanie dla 11 projektów, z czego 4 projekty nie otrzymały dofinansowania.

- w 2018 r. zrealizowaliśmy **9 projektów** (kolumna 10),
- w 2018 r. rozliczyliśmy **10 projektów** (kolumna 10).

W sumie w 2018 r. podejmowane były działania celem pozyskania/realizacji/rozliczenia projektów, których:

- kwota całkowita zaangażowana w projekty wynosiła ok. **165 mln**,
- kwota wydatków całkowitych poniesionych przez Gminę Czernica w w/w projektach wynosiła ponad **37,7 mln zł**,
- kwota dofinansowania związana z tymi projektami wynosiła ok. **13 mln**.

Wykaz projektów przygotowanych/realizowanych/rozliczanych przez Gminę Czemica celem pozyskania dofinansowania zewnętrznego w roku 2018

Lp	Nazwa projektu	Źródło finansowania	Kwota całkowita projektu	Wydatki gminy Czemica w projekcie partnerskim	Kwota dotacji	Kwota pożyczki	Data złożenia wniosku	Data podpisania umowy	Faza realizacji	Rok 2018 do Raportu o stanie gminy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	„Zwiększenie dostępności i jakości elektronicznych usług publicznych dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych Powiatu Wrocławskiego oraz 8 Gmin: Ciemicy, Długołęki, Jordanowa Śląskiego, Kędów Wrocławskich, Koblarczyk, Międzybóże, Ślesin i Żórawina”	RPC WD 2014-2020	11 453 319,81	797 654,47	639 865,68	-	03.2016	Negatywna ocena merytoryczna, uwzględnienie złożonego odwołania/protestu. Ponowna ocena po odwołaniu pozytywna i przyznanie dofinansowania 10.2017	Projekt zakończony i wdrożony. Obecnie trwa rozliczanie projektu.	
2	„Rewitalizacja linii kolejowej nr 252 na odcinku Wrocław Sołysowice – Jelec Miłoszyce” zwiększenie dofinansowania dla projektu „Rewitalizacja linii kolejowej nr 252 na odcinku Wrocław Sołysowice – Jelec Miłoszyce”	RPD WD 2014-2020	98 051 415,58	2 234 896,29	1 052 500,00 494 278,40	-	03. 2018 r. 2018	Zawarta umowa partnerska i zapewnienie finansowania z RPOWD 14-20 (pre-umowa). Umowa o dofinansowanie zawarta 03.2018 aneks nr 1 do umowy o dofinansowanie (12.2018)	Trwa realizacja projektu i jego rozliczanie.	
3	„Budowa przedszkola w ramach zespołu szkolno – przedszkolnego w Dobrzykowicach w Gminie Czemica” zwiększenie dofinansowania dla projektu „Budowa przedszkola w ramach zespołu szkolno – przedszkolnego w Dobrzykowicach w Gminie Czemica	RPOWD 2014-2020 i Budżet Państwa (rezerva celowa) RPOWD 2014-2020 i Budżet Państwa (rezerva celowa)	11 281 193,62	-	4 013 460,00 1 103 524,75	-	04.2016 2015 - 2018	Dofinansowano – data decyzji 09.2016 Aneks do umowy o dofinansowanie (w toku)	Projekt zakończony i wdrożony. Obecnie trwa rozliczanie projektu.	
4	„Budowa szkoły w ramach zespołu szkolno – przedszkolnego w Dobrzykowicach w Gminie Czemica” zwiększenie dofinansowania dla projektu „Budowa szkoły w ramach zespołu szkolno – przedszkolnego w Dobrzykowicach w Gminie Czemica	RPOWD 2014-2020 RPOWD 2014-2020	16 370 718,52	-	1 267 056,00 121 042,19	-	05.2016 2015 - 2018	Dofinansowano – data decyzji 10.2016 Aneks do umowy o dofinansowanie (w toku)	Projekt zakończony i wdrożony. Obecnie trwa rozliczanie projektu.	
5	„Termomodernizacja Budynków Użyteczności Publicznej Gminy Oborniki Śląskie, Czemica oraz Wisznia Mała” zwiększenie dofinansowania dla projektu „Termomodernizacja Budynków Użyteczności Publicznej Gminy Oborniki Śląskie, Czemica oraz Wisznia Mała”	RPOWD 2014-2020 (projekt partnerski - Gm. Czemica partner) RPOWD 2014-2020	9 864 039,14	2 068 446,91	1 481 940,75 572 145,00	-	05.2016 2017 - 2018	Dofinansowano 10.2017	Projekt zakończony i wdrożony. Obecnie trwa rozliczanie projektu.	
6	„Budowa i wyposażenie zlepiacza sanitarno – szatniowego dla terenu rekreacyjno-sportowego wraz z zagospodarowaniem terenu oraz promocją obszaru LGD Dobra Władwa w Chrapstawie Małej na lata 2017/18”	PROW 2014 - 2020 (LGD)	1 221 657,06	631 206,21	401 036,00	-	02.2017	umowa o dofinansowanie (09.2017)	Projekt zrealizowany i rozliczony.	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	"Skoły przyzwoitej Gminy Czemica"	RPOWD 2014-2020 projekt partnerski - Gm. Czemica partner	439 676,25	0,00	156 793	-	02.2017	umowa o dofinansowanie (10.2017)	Projekt zrealizowany i rozliczony.
8	"Innowacyjna Edukacja w gminach Czemica, Długosieles, Oborniki Śląskie i Wicinia Mała"	RPOWD 2014-2020 projekt partnerski - Gm. Czemica partner	748 375,00	74 950,00	71 202,50	-	05.2017	Umowa podpisana w 2018 r.	Proces realizacji i rozliczenia projektu.
9	"Budowa boisk sportowych w ramach budowy zespołu szkolno - przedszkolnego w Dobrychowie w Gminie Czemica"	Ministerstwo Sportu Turystyki "Sportowa Polska"	1 597 794,00	-	428 676,00	-	03.2018	Umowa zawarta 12.2018	Projekt zakończony i wliczony. Obecnie trwa rozliczanie projektu.
10	"Wspieranie Ochrony Środka Pojemnych w gminie Czemica - zakup sprzętu do powiatu oddychowego"	Urząd Marszałkowski Woj. Dolnośląskiego - "Poprawa bezpieczeństwa w Województwie Dolnośląskim w roku 2018"	36 002,00	-	10 000,00	-	04.2018	Umowa zawarta w 08.2018	Zadanie w fazie rozliczania.
11	"Skoły Gminy Wrocław i Gminy Czemica to kompetencji skarbica"	RPOWD 2014-2020 projekt partnerski - Gm. Czemica partner	2 543 332,00	900 000,00	855 000,00	-	06.2018	Trwa ocena projektu	Projekt wybrany do dofinansowania - trwa procedura zawierania umowy o dofinansowanie
12	"Klucz do przyszłości - program rozwoju kompetencji młodzieży w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych Gminy Wrocław i Gminy Czemica"	RPOWD 2014-2020 projekt partnerski - Gm. Czemica partner	11 530 499,00	620 000,00	620 000,00	-	06.2018	Trwa ocena projektu	Projekt wybrany do dofinansowania - trwa procedura zawierania umowy o dofinansowanie
13	"Nasza przyszłość, nasza sprawa. Poprawa estetyki na terenach rekreacyjnych i publicznych w Gminie Czemica"	PROW 2014 - 2020 (Lokalna Grupa Działania "Dobra Władza")	29 987,16	-	28 000,00	-	09.2018	Projekt wybrany do dofinansowania.	Trwa procedura zawierania umowy.
14	"Świetlice wiejskie - centrum kulturalne i społeczne wsi. Wypisanie świetlicy wiejskiej w Chrapstawie Małym wraz z zagospodarowaniem skweru"	Odnowa Dolnośląskiej Wsi	30 000,00	-	15 000,00	-	09.2018	Umowa o dofinansowanie z dnia 23.08.2018	Projekt zrealizowany i rozliczony.

SUMA	Kwota całkowita projektów (złożonych i/lub realizowanych w roku 2018)	Wydatki gminy Czemica w projektach partnerskich (złożonych i/lub realizowanych w roku 2018)	Kwota otrzymanych dotacji dla projektów (złożonych i/lub realizowanych w roku 2018)	Kwota otrzymanych pożyczek
	163 877 300	6 595 958	12 783 801	0

VII. MIENIE KOMUNALNE

W 2018 r. w ramach realizacji zadań gminy z zakresu gospodarki nieruchomościami, przeprowadzono szereg działań na rzecz efektywnego wykorzystania posiadanego zasobu komunalnego.

1. Gospodarowanie nieruchomościami gruntowymi.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w skład mienia komunalnego gminy wchodziło 743.5004 ha gruntów. Część z nich zabudowana jest budynkami mieszkalnymi oraz obiektami użyteczności publicznej (szkoły, boiska, place zabaw, świetlice wiejskie, remizy, budynek Urzędu Gminy Czernica, lokale użytkowe).

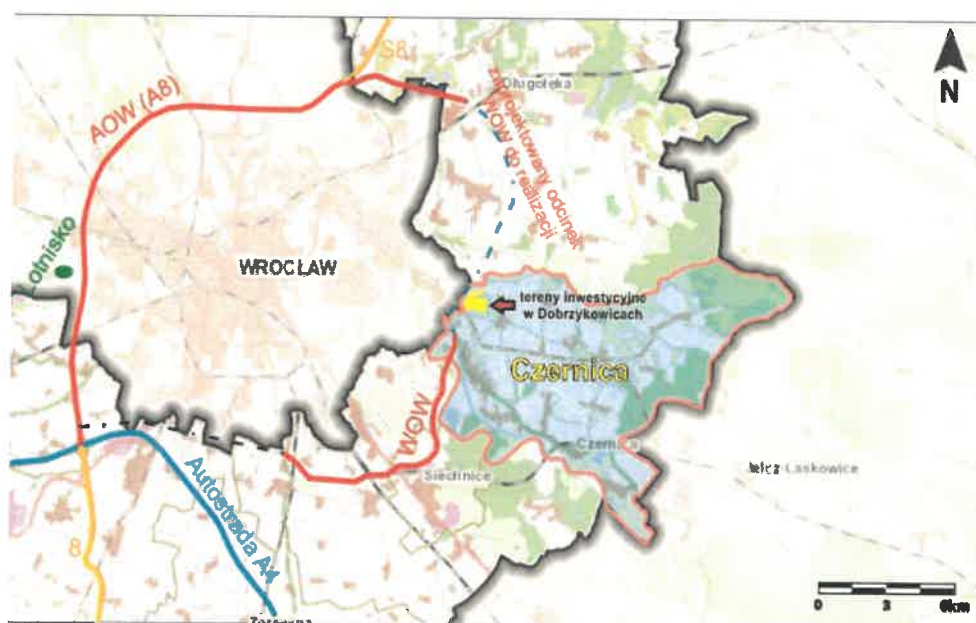
W 2018 r., w ramach prowadzonej gospodarki nieruchomościami gruntowymi, gmina nabyła do zasobu komunalnego nieruchomości niezbędne do realizacji zaplanowanych inwestycji, w tym budowę infrastruktury drogowej (grunty o pow. 1,2559 ha), nieruchomość pod budowę parkingu w Chrzastawie Małej (0,3251 ha), w związku z trwającą rewitalizacją linii kolejowej nr 292 relacji Jelcz Miłoszyce – Wrocław Sołtysowice oraz gruntów pod infrastrukturę wodno-kanalizacyjną w Krzykowie i Dobrzykowicach (o pow. 0,0425 ha). Prowadziła również zaawansowane rozmowy z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, Oddział we Wrocławiu, w sprawie nieodpłatnego przekazania na rzecz gminy kolejnych nieruchomości, niezbędnych do realizacji infrastruktury drogowej na terenie gminy (w Nadolicach Wielkich oraz w Kamieńcu Wrocławskim). W przypadku Kamieńca Wrocławskiego zakończone podpisaniem w dniu 28 maja 2019 r. aktu notarialnego na przejęcie trzech działek.

Gmina posiada w swoim zasobie tereny inwestycyjne położone w południowo-wschodniej części Dobrzykowic, o łącznej powierzchni ok. 52 ha, przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod przemysł i usługi. Na atrakcyjność tych terenów wpływa ich korzystne usytuowanie względem miasta Wrocławia jak również realizowana w sąsiedztwie budowa Wschodniej Obwodnicy Wrocławia.

2. Tereny inwestycyjne w Gminie Czernica

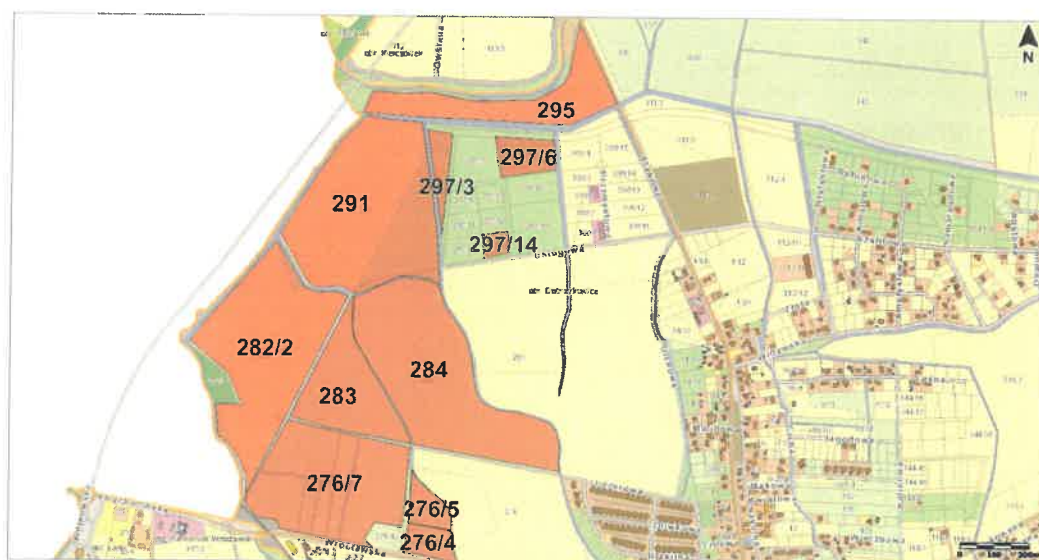
W 2018 r. kontynuowano zadanie pn. „Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na terenie Gminy Czernica”. W ramach tego zadania opracowywana została dokumentacja projektowa dla sieci wodno-kanalizacyjnych oraz dróg na terenach inwestycyjnych w Dobrzykowicach. Zadanie to jest kluczowe dla dalszego rozwoju gminy, szczególnie pod względem planowanych z tego terenu w następnych latach wpływów z podatków lokalnych (vide tabelka na stronie 10).

Lokalizacja terenów inwestycyjnych w Dobrzykowicach względem miasta Wrocławia

Źródło: www.czernica.pl

Tereny inwestycyjne w Dobrzykowicach

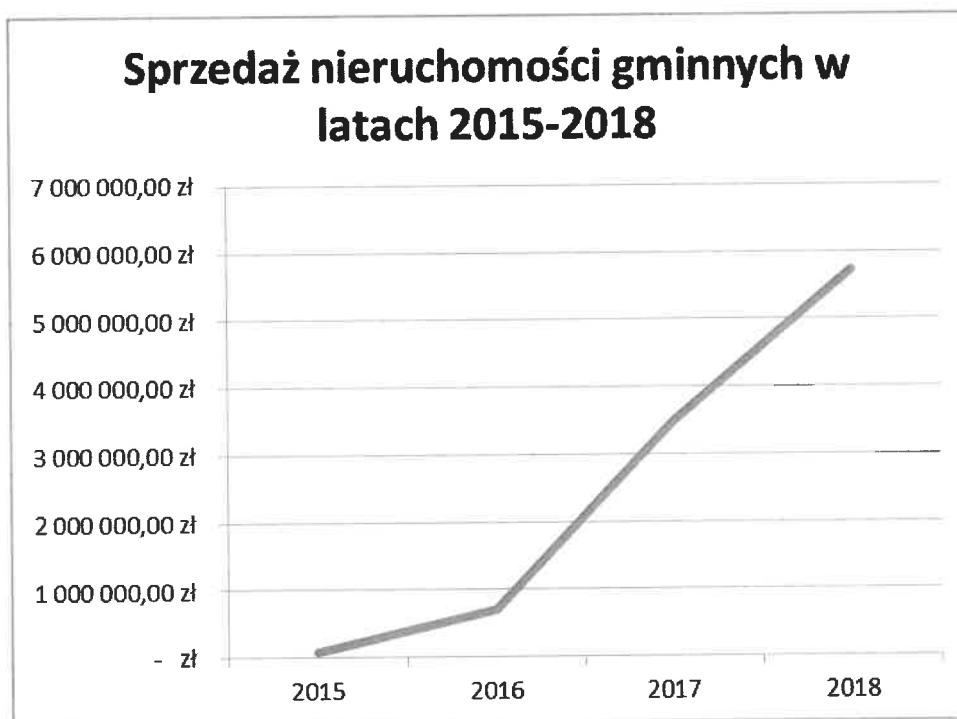

Źródło: www.czernica.pl

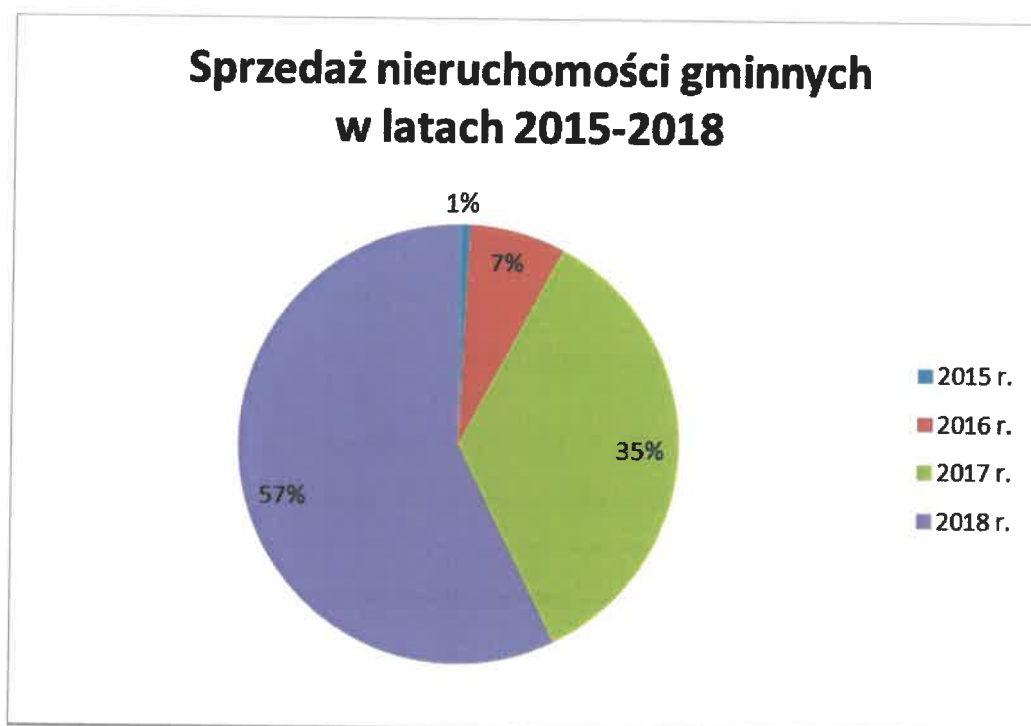
W 2018 r. gmina odnotowała bardzo znaczący, w porównaniu z poprzednimi latami, wzrost przychodów ze sprzedaży nieruchomości. Na przychody te złożyły się dochody ze sprzedaży terenów inwestycyjnych w Dobrzykowicach oraz mniejszych działek przeznaczonych pod budownictwo jednorodzinne (w Dobrzykowicach, Wojnowicach i Krzykowie) oraz wielorodzinne (w Dobrzykowicach).

Sprzedaż nieruchomości gminnych w latach 2015-2018 (ujęcie wartościowe)

Sprzedaż nieruchomości gminnych w latach 2015-2018				
Rok	2015	2016	2017	2018
brutto	69 275,00 zł	700 703,25 zł	3 496 521,60 zł	5 721 850,53 zł
netto	56 321,14 zł	569 677,44 zł	2 842 700,50 zł	4 651 911,00 zł

Sprzedaż nieruchomości gminnych w latach 2015-2018 (ujęcie procentowe)

Sprzedaż nieruchomości gminnych odbywała się wyłącznie w trybie publicznych przetargów.

3. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna gminy:

W 2018 r. w zasobie gminy znajdowało się **28 mieszkań** o łącznej powierzchni 1.149,56 m². Ilość mieszkań komunalnych nie zmieniła się w stosunku do roku 2017.

Do gminy wpłynęło 21 podań z prośbą o przyznanie lokalu z zasobu komunalnego. Dwie osoby otrzymały lokale z zasobu komunalnego. Nawiązano też umowy najmu lokali socjalnych (przedłużenie dotychczasowych) z 6 najemcami.

Dwóch najemców mieszkań komunalnych zmarło. Jeden z lokali po zmarłym najemcy został zadysponowany na rzecz zstępnej, która sprawowała opiekę nad najemcą a drugi (w budynku GOPS) przeznaczono do remontu, na potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy. W 2018 r. wszczęto jedno postępowanie eksmisyjne, które zakończyło się wydaniem prawomocnego wyroku eksmisyjnego. Zadłużenie z tytułu czynszów najmu i opłat za eksploatację lokali na koniec 2018 r. wynosiło 28.221,99 zł. W stosunku do trzech najemców toczą się postępowania sądowe o zapłatę zaległości z tytułu czynszu najmu.

W 2018 r. dokonano remontu 2 mieszkań komunalnych, znajdujących się w Wojnowicach oraz jednego mieszkania w Kamieńcu Wrocławskim. Wspólnoty mieszkaniowe, w których członkiem jest gmina, dokonały remontu części wspólnych budynków w Czernicy, przy ul. Wojska Polskiego oraz w Dobrzykowicach przy ul. Stawowej. Remont w Czernicy obejmował docieplenie budynku natomiast w budynku w Dobrzykowicach wykonano remont klatki schodowej. Do dnia raportu jedna ze wspólnot, w której Gmina jest mniejszościowym udziałowcem nie podjęła żadnej aktywności pomimo wielu spotkań z właścicielami wyodrębnionych lokali.

Gmina posiada 8 lokali użytkowych o łącznej powierzchni 1.108,99 m², położonych w sołectwach: Krzyków, Czernica, Kamieniec Wrocławski, Ratowice i Jeszkowice.

W 2018 r. w zasobie komunalnym gminy znajdowało się 10 świetlic wiejskich w miejscowościach: Kamieniec Wrocławski (mała i duża sala), Gajków, Jeszkowice, Nadolice Wielkie, Krzyków (dostępna od 01.09.2018 r., czasowo jako obiekt szkolny), Czernica, Wojnowice, Ratowice, Chrzastawa Wielka (w użyczeniu dla Towarzystwa Miłośników Chrzastawy do 31.01.2019 r.), Chrzastawa Mała, oraz trzy placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie środowiskowych świetlic profilaktycznych: w Czernicy przy ul. św. Brata Alberta Adama Chmielowskiego 5, w Gajkowie przy ul. Przedszkolnej 3 (świetlica), w Kamieńcu Wrocławskim przy ul. Kolejowej 6.

W 2018 r., poprzez zawarcie umów, wynajęto lub udostępniono świetlice wiejskie łącznie **290 razy**, na łączną kwotę **20,2 tys. zł** a wpływ z tytułu rozliczenia mediów wyniósł **13,9 tys. zł**. Łączny wpływ do budżetu Gminy z wynajmu świetlic wyniósł **ok. 34,1 tys. zł**.

Łączne wydatki poniesione na utrzymanie, eksploatację oraz zadania inwestycyjne w świetlicach wiejskich w 2018 r. wyniosły **ok. 440 tys. zł**. Na powyższą kwotę składał się m.in.: zakup materiałów i wyposażenia do świetlic, usługi remontowe, zakup mediów, zakup usług pozostałych (usługi ochrony, serwisów, wywóz odpadów stałych i ścieków, mycie okien itp.), polisy ubezpieczenia, wydatki inwestycyjne (budowa miejsc postojowych w Chrzastawie Wielkiej, budowa wewnętrznej instalacji gazowej w Nadolicach Wielkich, zlecenie wykonania dokumentacji projektowej przebudowy sanitariatów w Kamieńcu Wrocławskim).

Realizację wpływów i wydatków na poszczególne świetlice wiejskie przedstawiono poniżej:

- Czernica: kwota wydatków: 9,6 tys. zł, kwota wpływów: 1,2 tys. zł, ilość umów: 31, w tym 21 użyczeń,
- Gajków: kwota wydatków: 16,5 tys. zł, kwota wpływów: 1,2 tys. zł, ilość umów: 8,
- Kamieniec Wr.: kwota wydatków: 55,6 tys. zł, kwota wpływów: 9,2 tys. zł, ilość umów: 84, w tym 13 użyczeń,
- Nadolice Wlk.: kwota wydatków: 41,1 tys. zł, kwota wpływów: 2,1 tys. zł, ilość umów: 26, w tym 7 użyczeń,
- Wojnowice: kwota wydatków: 17,6 tys. zł, kwota wpływów: 3,6 tys. zł, ilość umów: 30, w tym 16 użyczeń,
- Jeszkowice: kwota wydatków: 42,2 tys. zł, kwota wpływów: 4,5 tys. zł, ilość umów: 53, w tym 6 użyczeń,
- Ratowice: kwota wydatków: 24,1 tys. zł, kwota wpływów: 8,1 tys. zł, ilość umów: 43, w tym 16 użyczeń,
- Krzyków: kwota wydatków: 7,2 tys. zł, kwota wpływów: 0,1 tys. zł, ilość umów: 1, w tym 1 użyczenie,
- Chrząstawa Mała: kwota wydatków: 33,4 tys. zł, kwota wpływów: 1,3 tys. zł, ilość umów: 14, w tym 3 użyczenia,
- Chrząstawa Wlk.: kwota wydatków: 191,2 tys. zł.

Szczegółowe informacje na temat stanu mienia komunalnego Gminy Czernica za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018r. znajdują się w załączniku nr 3 do Zarządzenia Nr 0050.32.2019 Wójta Gminy Czernica z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przedstawienia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Czernica za 2018 r. i sprawozdania z wykonania planu finansowego Gminnej Biblioteki Publicznej w Czernicy oraz informacji o stanie mienia Gminy Czernica.

Realizacja oświetlenia drogowego

Lp.	Nazwa zadania	Ilość punktów oświetleniowych	Cena oferowana w zł brutto
1	2	3	4
1.	Budowa oświetlenia drogowego na działkach nr 314,547,624/11 w Kamieńcu Wrocławskim	10	70 725,00
2.	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia drogowego Nadolicach Wielkich ul Dworska, Gajowa, Świerkowa	22	151 535,27
3.	Dokumentacja projektowa wraz z budową zaprojektowanego oświetlenia skrzyżowanie ul. Kolejowa z Cichym Kąciem Kamieńcu Wrocławskim	1	9 963,00
4.	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia drogowego w Chrzęstawie Wielkiej ul. Sportowa, Widawska	16	124 045,50
5.	Budowa oświetlenia drogowego ul. Bażantowa na działce nr 61 w Jeszkowicach	6	49 200,00
6.	Kamieniec Wrocławski, ul. Ogrodowa	11	108 240,00
7.	Roboty budowlane, polegające na przebudowie drogi w zakresie budowy oświetlenia drogowego w miejscowości Nadolice Małe ul. Wiosenna, Zimowa dz. nr 145/12, 145/31, Gmina Czernica	18	117 465,00
8.	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia drogowego w miejscowości Dobrzykowice ul. M. Konopnickiej dz. nr 340/11, 340/12, 340/14, 340/15, 340/84	15	128 842,50
9.	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia drogowego w miejscowości Dobrzykowice ul. Szafirowa dz. Nr 352/2, 352/85, 352/86, 354,2	21	149 000,00
10.	Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Czernica ul. Wojska Polskiego – osiedle, gm. Czernica	10	66 789,00
11.	ul. Akacyjowa, ul. Lipowa w Chrzęstawie Małej	16	135 400,00
		146	1. 111.205,27

Realizacja inwestycji drogowych

Lp.	Zadanie	Kontrakt [zł]	Długość [m]	Zakres
1	2	3	4	5
1.	Przebudowa odcinka ulicy Podwale w Kamieńcu Wrocławskim	690 623,70	270m	Jezdnia z asfaltobetonu o szerokości 4,5m odwodnienie poprzez wpusty wpięte do nowo budowanej kanalizacji deszczowej
2.	Przebudowa odcinka ulicy Widawskiej w Dobrzykowicach	673 444,00	310m +30m	Jezdnia z asfaltobetonu o szerokości 5,5m na długości 310m, na odcinku 30m jezdnia z kruszywa, odwodnienie poprzez wpusty i korytka wpięte do istniejącej kanalizacji, chodnik o szerokości 1,5m
3.	Remont ulicy Cichy Kącik w Kamieńcu Wrocławskim	100 112,10	90m	Jezdnia z kostki betonowej o szerokości 4,0m z obustronnymi pobocznymi
4.	Przebudowa ulicy Głównej w zakresie chodnika i odwodnienia w Wojnowicach	455 000,00	730m	Budowa chodnika z kostki betonowej o średniej szerokości 1,5m, odtworzenie nawierzchni jezdni z asfaltobetonu przy budowanym chodniku oraz wykonanie jednostronnego pobocza, renowacja układu odwodnieniowego
5.	Przebudowa ulicy Szkolnej w Dobrzykowicach	1 538 834,00	458m+ 75m	Jezdnia z asfaltobetonu o szerokości 4,5m, z jednostronnym chodnikiem o szerokości 2,0m (z miejscowymi przewężeniami) , odwodnienie poprzez korytka i wpusty wpięte do kanalizacji, 2 wyniesione skrzyżowania i próg zwalniający
6.	Remont ulicy Leśnej w Jeszkowicach	631 704,28	780m	Jezdnia z asfaltobetonu o szerokości 4,5, odwodnienie powierzchniowe oraz na odcinku poprzez korytka
7.	Remont ulicy Leśnej w Łanach	140 588,85	115m	Jezdnia z asfaltu betonowego o szerokości zmiennej od 3,0m do 3,5m z obustronnymi pobocznymi, jezdnia odwadniana powierzchniowo
8.	Remont ulicy Łąkowej w Gajkowie	22 598,4	225m	Wykonanie nawierzchni z destruktu bitumicznego o szerokości 4,0m wraz z obustronnymi pobocznymi
9.	Remont ulicy Sportowej w Nadolicach Wielkich	50 276,25	370m	Wykonanie nawierzchni z destruktu bitumicznego o szerokości 4,0m wraz z obustronnymi pobocznymi

10.	Modernizacja ulicy Bocznej w Nadolicach Wielkich	353 939,19	166m	Jezdnia z asfaltobetonu o zmiennej szerokości od 3,5m do 4m, odwodnienie powierzchniowe oraz na odcinku poprzez korytka
11.	Remont chodnika przy ulicy Jana Pawła II w Czernicy	94 107,00	67m	Budowa chodnika z kostki betonowej o średniej szerokości 1,5m wraz z elementami odwodnienia i ściekiem przykrawężnikowym
12.	Modernizacja ulicy Miłej w Gajkowie	205 142,14	166m	Jezdnia z asfaltobetonu o szerokości 3m, odwodnienie powierzchniowe poprzez jednostronne korytka wraz z obustronnymi poboczami
13.	Modernizacja ulicy Akacjowej w Ratowicach	128 392,32	110m	Jezdnia z asfaltobetonu o szerokości 3m, odwodnienie powierzchniowe poprzez jednostronne korytka oraz wpust wpięty do istniejącej kanalizacji deszczowej wraz z obustronnymi poboczami
14.	Konserwacja bieżąca (równanie) nawierzchni dróg gminnych tłuczniowych	348 565,44	34.966m	
15.	Remonty częściowe dróg gminnych masą na gorąco	49 817,98	300m ²	Likwidacja ubytków w nawierzchniach z asfaltobetonu poprzez wstawienie tzw. łat
RAZEM		5 432 977,67 zł	38 928 mb	X
1.	Remonty częściowe dróg gminnych masą na gorąco	49 817,98	300m ²	Likwidacja ubytków w nawierzchniach z asfaltobetonu poprzez wstawienie tzw. łat

Realizacja transportu publicznego

Zgodnie uchwałą nr XXXV/282/2017 Rady Gminy Czernica z dnia 22 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Czernica na lata 2017-2022, został wdrożony Plan Transportowy.

Przyjęcie dokumentu zostało poprzedzone badaniem ankietowym i konsultacjami społecznymi. W dokumencie tym określono dwa węzły przesiadkowe – stacja PKP Czernica i pętla autobusowa w Łanach. Z tymi węzłami darmowa komunikacja wewnątrzgminna G, wprowadzona od 1 stycznia 2018 r., komunikuje wszystkie miejscowości gminy. Nadrzędnym celem było i jest umożliwienie mieszkańcom korzystania z kolei aglomeracyjnej. Rozwiązanie to po roku funkcjonowania przyjęło się z zadowoleniem mieszkańców Gminy.

Ponadto Gmina jest organizatorem linii autobusowych nr 845, 855 i 865. Kursy realizowane są na podstawie porozumienia z Gminą Wrocław i komunikują miejscowości Gminy z Wrocławiem.

Przewozy pasażerów w 2018 r. realizowane były:

- na liniach G1-G6 przez autobusy, przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych, monitorowane,
- na liniach 845, 855, 865 przez autobusy, przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych, klimatyzowane, monitorowane, wyposażone w router WiFi i ładowarki USB.

Wszystkie linie gminne finansowane są z budżetu gminy. W 2018 r. roczny koszt ich utrzymania wyniósł ponad 1,85 mln zł.

Na terenie Gminy funkcjonują 84 przystanki autobusowe. Biorąc pod uwagę powierzchnię gminy (84 km²), jeden przystanek przypada na 1 km. Docelowo Gmina zmierza do takiego zagęszczenia przystanków, które zapewni dostęp pasażerom z odległości nie większej niż 400-600 m.

Realizowana rewitalizacja linii kolejowej nr 292 Wrocław Sołtysowice - Jelcz Miłoszyce stwarza szansę na uatrakcyjnienie oferty przewozowej dla mieszkańców Gminy. Ulokowanie na trasie kolejowej, 4 nowych przystanków (stacji w Chrzastawie Małej w Nadolicach Wielkich i Małych oraz w Dobrzykowicach) wymusi konieczność włączenia ich w system autobusowej komunikacji zbiorowej.

W 2018 r. Gmina Czernica podpisała umowę na opracowanie dokumentacji projektowej i wykonanie robót budowlanych w ramach projektu „Rewitalizacja linii kolejowej 292 na odcinku Jelcz Miłoszyce – Wrocław Sołtysowice w celu przywrócenia przewozów pasażerskich we WrOF”. Zgodnie z przedłożonym harmonogramem rzeczowo-finansowym realizacja zadania będzie prowadzona w latach 2019-2020. Wartość kontraktu to kwota 2.131.590 zł, która w prawie 85 % będzie dofinansowana z Funduszy Europejskich.

Realizacja kanalizacji

Rok 2018 to również rok, w którym gminie, po kilkunastu latach udało się otrzymać uaktualnione projekty na kanalizację Chrzęstawy Małej oraz dokończenie kanalizacji w Dobrzykowicach. W dokumentacji finansowej, opisujących realizację budżetu, wydatki na te zadania są znikome, nie mniej jednak należy podkreślić, że dzięki działaniom podjętym w 2018 r. i w roku poprzednim (w tym problemy z projektantami dla obu tych zadań) podpisana została umowa na wykonanie etapu I i II w Chrzęstawie Małej. W 2019 r. natomiast udało podpisać się umowę z wykonawcą na realizację I etapu kanalizacji w Dobrzykowicach.

- Budowa kanalizacji sanitarnej we wsiach Chrzęstawa Mała i Wielka - po uzyskaniu zmienionego pozwolenia w 2018 r. po ponownym ogłoszeniu postępowania przetargowego (w pierwszym przetargu nie zgłosił się żaden wykonawca) i wydłużeniu terminu wykonania umowy, wyłoniony został wykonawca, który realizuje zadanie, wykonując dwie zlewnie. Po dokonaniu odbiorów tej części zadania możliwe będzie ogłoszenie kolejnego postępowania przetargowego, w celu dalszego kanalizowania, w pierwszej kolejności Chrzęstawy Małej, a w dalszej Chrzęstawy Wielkiej.
- Budowa kanalizacji sanitarnej w Dobrzykowicach - zadanie to, w związku z nieterminową realizacją umowy, która przewidywała aktualizację projektu w I połowie 2018 r., zostało wprowadzone do budżetu 2018 r., jednakże wydatki poniesiono tylko na wytyczenie punktów geodezyjnych. Na chwilę obecną gmina posiada już dokumentację wraz z kosztorysem i podpisała umowę na realizację pierwszej zlewni.

VIII. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

L.p.	Przedmiot zamówienia publicznego	Rodzaj zamówienia publicznego	Nazwa Wykonawcy lub ilość części w postępowaniu	Kwota umowy w zł
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Przebudowa ul. Widawskiej w Dobrzykowicach	Roboty budowlane	Pro-Tra Building sp. z o.o. ul. Marca Polo 57 51-504 Wrocław	650 000,00

L.p.	Przedmiot zamówienia publicznego	Rodzaj zamówienia publicznego	Nazwa Wykonawcy lub ilość części w postępowaniu	Kwota umowy w zł
1.	2.	3.	4.	5.
2.	Dostawa kruszywa kamiennego	Dostawa	Handel Hurtowy Napojami Andrzej Dominik ul. Lotnicza 20 Czerńczyce 55-080 Kąty Wrocławskie	208 362,00
3.	Konserwacja bieżąca (równanie) nawierzchni dróg tłuczniowych (z kruszywa kamiennego, betonowego) na terenie Gminy Czernica	Usługa	MGP ORKAN ul. Wilczycka 5 51-361 Wilczyce Wrocław	409 344,00
4.	Budowa oświetlenia drogowego ul. Dworskiej w Nadolicach Wielkich	Roboty budowlane	El-MAR sp. z o.o. Pl. Wolności 16/5 46-380 Dobrodzień	151 535,27
5.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Orzechowej, dz. nr 309/613, 309/602, 309/545, obręb Nadolice Wielkie, gmina Czernica	Roboty budowlane	TOM-INSTAL sp. z o.o. ul. Gimnazjalna 6 51-170 Wrocław	325 950,00
6.	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia drogowego w miejscowości Chrzastawa Mała ul. Akacyjowa, Lipowa, Gmina Czernica	Roboty budowlane	Adamex s.c. ul. Bobrzańska 12 59-220 Legnica	135 400,00
7.	Przebudowa sanitariatów na I i II piętrze budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czernicy przy ul. Św. Brata Alberta Adama Chmielowskiego 9, Gmina Czernica	Roboty budowlane	Marko Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe ul. Poprzeczna 6 55-002 Gajków	400 079,91
8.	Przebudowa odcinka ul. Głównej w Wojnowicach w zakresie chodnika	Roboty budowlane	PLAYLAND Piotr Jarząbek ul. Platanowa 24 49-304 Brzeg	418 128,76

L.p.	Przedmiot zamówienia publicznego	Rodzaj zamówienia publicznego	Nazwa Wykonawcy lub ilość części w postępowaniu	Kwota umowy w zł
1.	2.	3.	4.	5.
9.	Remont ul. Leśnej w Jeszkowicach	Roboty budowlane	POL-DRÓG DRAWSKO POMORSKIE S.A. ul. Podmiejska 2 78-500 Drawsko Pomorskie	614 515,07
10.	Przebudowa ul. Podwale w Kamieńcu Wrocławskim	Roboty budowlane	Pro-Tra Building sp. z o.o. ul. Marca Polo 57 51-504 Wrocław	685 826,70
11.	„DOSTAWA WYPOSAŻENIA DO ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO W DOBRZYKOWICACH – ETAP II WYPOSAŻENIE SZKOŁY w ramach projektu „Budowa przedszkola w ramach zespołu szkolno-przedszkolnego w Dobrzykowicach w Gminie Czernica” dofinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego dla Woj. Dolnośląskiego na lata 2014 – 2020”	Dostawa	z podziałem na 20 części	886 723,53
12.	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia drogowego w miejscowości Chrzastawa Wielka ul. Sportowa, Widawska dz. nr 282, 179, Gmina Czernica	Roboty budowlane	FHU MIKAR Miłosz Ruszel ul. Chopina 5/1, 56-400 Oleśnica	124 045,50
13.	Przebudowa ul. Szkolnej w Dobrzykowicach	Roboty budowlane	ZAKŁAD BUDOWNICTWA OGÓLNEGO I INŻYNIERYJNEGO Edward Kucułyma sp. z o.o. ul. Wiejska 90 56-400 Oleśnica	1533810.00
14.	Udzielenie kredytu bankowego na sfinansowanie planowanego deficytu Gminy Czernica w 2018 r. oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań	Usługa	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. we Wrocławiu ul. Szczęśliwa 33 53-445 Wrocław	2 022 000,00

L.p.	Przedmiot zamówienia publicznego	Rodzaj zamówienia publicznego	Nazwa Wykonawcy lub ilość części w postępowaniu	Kwota umowy w zł
1.	2.	3.	4.	5.
15.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej (grawitacyjnej) dla miejscowości Chrzastawa Mała (etap I i etap II)	Roboty budowlane	Przedsiębiorstwo Inżynierii Wodnej i Ochrony Środowiska Sp. z o.o. ul. Południowa 1 56-400 Oleśnica	3 993 379,50
16.	Ubezpieczenie majątku i innych interesów Gminy Czernica wraz z jednostkami organizacyjnymi i instytucją kultury w okresie od 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.	Usługa	z podziałem na 3 części	243 140,06
17.	Zakup i dostawa żywności do stołówki szkolnej: Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czernicy	Dostawa	z podziałem na 9 części	338 429,07
18.	Przygotowanie i dostarczanie posiłków dla dzieci, w podziale na 2 części- dla oddziałów przedszkolnych w Chrzastawie Wielkiej	Usługa	Alfa- catering Fabryka Imprez Marek Raczkowski ul. Wrocławska 2 55-093 Śliwice	51 868,50
19.	Zakup i dostawa żywności do stołówki szkolnej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dobrzykowicach	Dostawa	z podziałem na 8 części	398 131,76
20.	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia drogowego w miejscowości Nadolice Małe ul. Wiosenna, Zimowa dz. nr 145/12, 145/31, Gmina Czernica	Roboty budowlane	FHU MIKAR Miłosz Ruszel ul. Chopina 5/1 56-400 Oleśnica	117 465,00
21.	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia drogowego w miejscowości Dobrzykowice ul. Szafirowa, Gmina Czernica	Roboty budowlane	ITINET R. Wojniusz, R. Wojniusz s.c. ul. Zjednoczenia 128 65-120 Zielona Góra	149 000,00

L.p.	Przedmiot zamówienia publicznego	Rodzaj zamówienia publicznego	Nazwa Wykonawcy lub ilość części w postępowaniu	Kwota umowy w zł
1.	2.	3.	4.	5.
22.	Przebudowie drogi w zakresie budowy oświetlenia drogowego w miejscowości Dobrzykowice ul. M. Konopnickiej, Gmina Czernica	Roboty budowlane	FHU MIKAR Miłosz Ruszel ul. Chopina 5/1 56-400 Oleśnica	128 842,50
23.	Modernizacja ul. Bocznej w Nadolicach Wielkich	Roboty budowlane	Open Trade Group sp. z o.o. ul. Wrocławska 41 Łażany 58-130 Żarów	345 786,15
24.	Sprzątanie obiektów Szkoły Podstawowej w Dobrzykowicach przy ul. Sukcesu 2	Usługa	Firma Usługowa EFEKT Elżbieta Trubna ul. Stysia 44/1 53-528 Wrocław	73 554,00
RAZEM				14 405 317,28

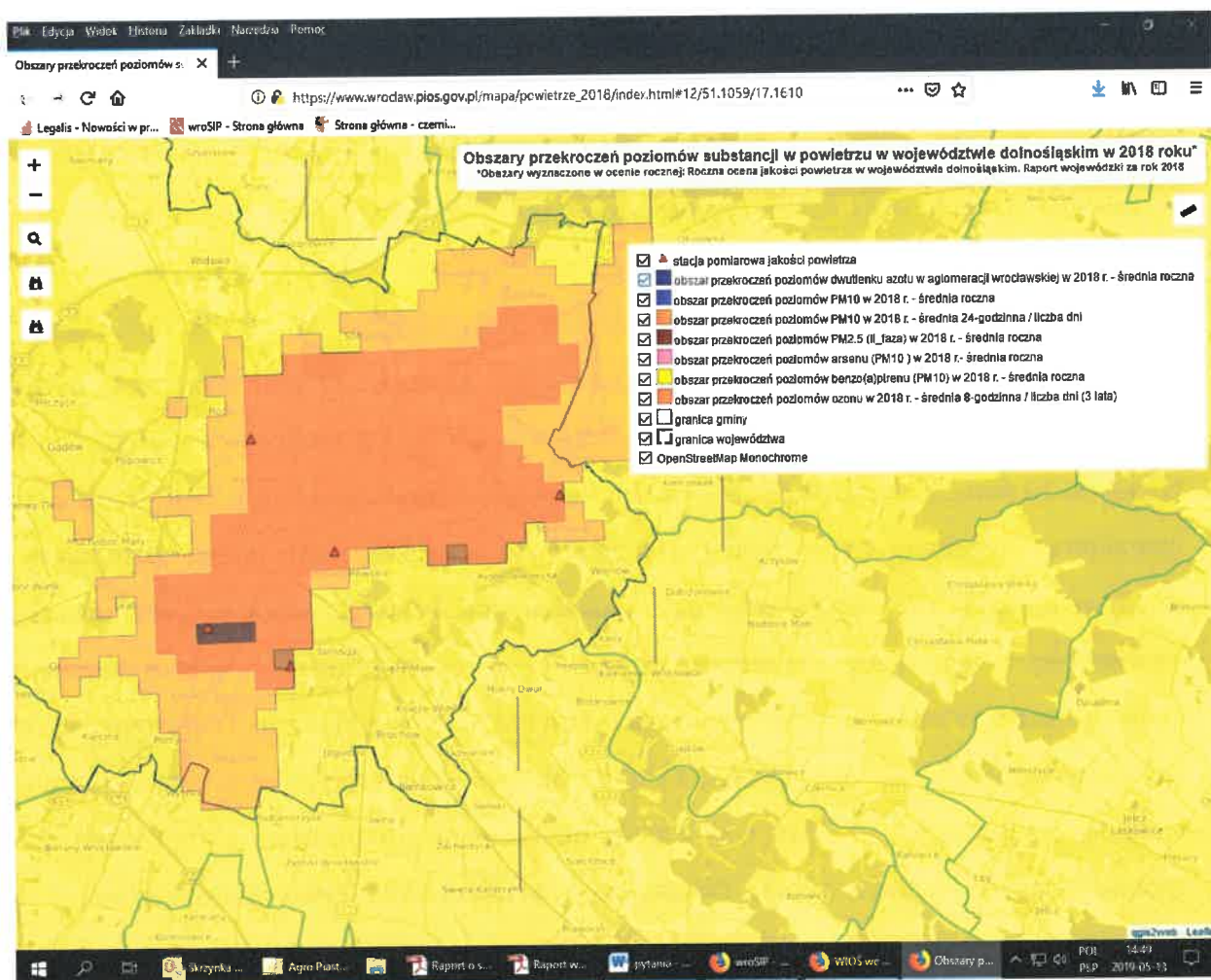
Część postępowań przetargowych została przeprowadzona kilkakrotnie. Poza wskazanymi przetargami publicznymi w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, przeprowadzono **271** postępowań poniżej równowartości 30 000 euro wyrażonej w złotych 129 351,00 zł netto. Łącznie podpisano **396** umów z podmiotami gospodarczymi i przekazano **142** zlecenia do realizacji na terenie Gminy. Wymagało to dużego zaangażowania większości osób zatrudnionych w Urzędzie Gminy Czernica oraz gminnych jednostkach organizacyjnych.

IX. ŚRODOWISKO

1. Powietrze.

W zakresie oceny jakości powietrza, Gmina została zaklasyfikowana do strefy dolnośląskiej. Na terenie gminy brak jest punktów pomiarowych jakości powietrza w ramach monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Ocena jakości powietrza na terenie Gminy jest prowadzona przy wykorzystaniu metody modelowania matematycznego.

Na podstawie oceny jakości powietrza oraz klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego, za rok 2018 według kryterium ochrony zdrowia ludzi, stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych/docelowych/długoterminowych substancji (arsen, PM10, benzo(a)piren). W zakresie stężenia m.in. takich zanieczyszczeń jak: PM02, CO2, SO2, NO2, CO, benzenu, niklu, kadmu oraz ołowiu, Gmina została zaliczona do klasy A, czyli do terenów, na których **nie zostały przekroczone wartości dopuszczalne**. W strefie dolnośląskiej największe problemy występowały w przypadku zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10, benzo(a)pirenem w PM10 i Ar w PM10. Pył zawieszony o wielkościach ziaren do 10 mm, charakteryzuje się wieloźródłowością występowania oraz transgranicznym charakterem. Poziome stężenie pyłu PM10 zależą od wielkości emisji niskiej rozproszonej (m.in. emisja z kotłowni opalanych węglem kamiennym), liniowej związanej z komunikacją, napływowej, warunków meteorologicznych oraz warunków rozprzestrzeniania zanieczyszczeń. W zakresie zanieczyszczenia pyłem PM10, benzo(a)pirenem i arsenem strefa dolnośląska została zaliczona do klasy C, tj. do obszarów, na których zostały przekroczone wartości dopuszczalne. W 2018 r. w Gminie odnotowano niski poziom stężeń większości monitorowanych zanieczyszczeń. Odnotowano przekroczenie tylko Benzo(a)pirenu, co zostało przedstawione na rys.

W 2018 r. podjęto próbę ograniczenia wielkości emisji pyłu PM10, benzo(a)piranu i PM2,5 poprzez wprowadzenie transportu wewnątrzgminnego, którego jednym z celów jest ograniczenie emisji spalin z samochodów osobowych. Równolegle z budżetu gminy dofinansowywane były trzy linie autobusowe: 845, 855 i 865. Poprawie stanu środowiska służyły również opisane dalej działania.

W 2018 r. oddano do użytkowania Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dobrzykowicach ogrzewany przez ekologiczną kotłownię gazową wspomaganą powietrznymi pompami ciepła z instalacją oświetlenia wewnętrznego i terenów zewnętrznych opartą na technologii LED. W budynku zainstalowano instalację „wody szarej”, która ma za zadanie gromadzenie w zbiornikach wody opadowej, a następnie skierowanie jej do spłukiwania toalet. Zastosowanie tych rozwiązań ma olbrzymi wpływ na energooszczędność i stan środowiska.

W 2018 zakończono termomodernizację Szkoły Podstawowej w Chrzastawie Wielkiej, gdzie wymieniono kocioł węglowy na ekologiczny kocioł gazowy oraz wykonano docieplenie budynku.

Od 2018 r. jakość powietrza na terenie gminy uległa poprawie ze względu na wzrost liczby mieszkańców korzystających z gazu jako nośnika ciepła (na koniec 2018 r. odnotowano łącznie 3112 szt. czynnych przyłączy gazowych, z czego 132 szt. przyłączy gazowych zostało wybudowane w 2018 r.), podjętych działań termomodernizacyjnych, wprowadzeniu transportu wewnątrzgminnego oraz ciągłej poprawy nawierzchni dróg. Poprawa jakości powietrza nie znajduje jednak odzwierciedlenia w klasyfikacji stref. Jest to zjawisko typowe dla wszystkich obszarów województwa dolnośląskiego i kraju.

W budżecie gminy na 2019 r. zostały zaplanowane środki finansowe w wysokości 150.000,00zł na dofinansowanie mieszkańcom wymiany kotłów węglowych na ekologiczne źródła ciepła.

2. Hałas.

Na terenie Gminy klimat akustyczny uzależniony jest głównie od ruchu pojazdów. Głównym źródłem zagrożenia dla środowiska akustycznego jest komunikacja, w szczególności hałas drogowy z drogi wojewódzkiej, dróg powiatowych oraz w mniejszym stopniu z dróg gminnych. Zagrożenie środowiska tym źródłem hałasu znacznie się zwiększyło w ciągu ostatnich lat. Spowodowane to jest przede wszystkim wciąż wzrastającą liczbą pojazdów. Na stopień uciążliwości tras komunikacyjnych wpływ mają takie czynniki jak: natężenie ruchu, struktura pojazdów, prędkość ich poruszania się oraz rodzaj i stan techniczny nawierzchni, który często jest niezadowalający. Działania w zakresie przebudowy i remontów dróg wpływają również na ograniczanie emisji hałasu. Zaplanowana do realizacji kolejnego odcinka budowy wschodniej obwodnicy Wrocławia, przyczyni się do ograniczenia hałasu komunikacyjnego w Gminie.

3. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Na terenie Gminy do głównych źródeł mogących emitować promieniowanie elektromagnetyczne należą stacje radiolinii i bazowe telefonii komórkowej. Cała gmina jest objęta zasięgiem wszystkich działających na terenie kraju operatorów komórkowych.

Na uciążliwość pól elektromagnetycznych wpływają również linie wysokiego napięcia 110 kV oraz w mniejszym stopniu średniego i niskiego napięcia.

Analiza dotychczasowych badań prowadzonych przez WIOŚ we Wrocławiu nie wykazała występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, prowadzonych w ramach monitoringu pól elektromagnetycznych. Na terenie Gminy Czernica nie ma potrzeby prowadzenia działań wpływających na poprawę stanu środowiska w zakresie promieniowania elektromagnetycznego.

4. Skazanie gleby.

Na terenie Gminy brak jest istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń gleby i ziemi ze źródeł przemysłowych. Rolnictwo nie odgrywa istotnej roli w zanieczyszczeniu gleby. Zjawiska niewłaściwie prowadzonej gospodarki rolnej powodującej negatywny wpływ na stan środowiska mogą wystąpić jedynie lokalnie.

5. Odpady stałe.

Na terenie Gminy za gospodarkę odpadami komunalnymi odpowiada Związek Międzygminny Ślęza-Oława, a usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych świadczy wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego firma: **Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ALBA S.A. z Wrocławia**. Miejscem zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, jest Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w miejscowości Gać - Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) dla rejonu wschodniego, której jednym z udziałowców jest Związek Międzygminny Ślęza-Oława.

Od 1 stycznia 2018 r. nastąpiła zmiana systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego Ślęza-Oława. Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów narzuca w całej Polsce segregację odpadów w podziale na minimum 5 frakcji tj: papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, odpady ulegające biodegradacji oraz odpady zmieszane resztkowe. Mieszkańcy gminy mogli bezpłatnie przekazywać odpady komunalne do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), zlokalizowanego

w Godzikowicach oraz w określonych terminach do mobilnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (MPSZOK) zlokalizowanego w Ratowicach. Punkty prowadzone są przez Mak-Met z siedzibą ul. Kasztanowa 2, 55-200 Oława. Celem nadrzędnym nowelizacji przepisów było i jest zmniejszenie ilości odpadów komunalnych kierowanych do składowania. W tym celu gminy (związki międzygminne) zostały zobowiązane do osiągnięcia wysokich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych, jak również ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Gminom (związkom międzygminnym), które nie wywiążą się z nałożonego obowiązku będą naliczane kary pieniężne. Szeroko rozwinięta struktura gospodarowania odpadów zapewniła spełnienie wymagań w zakresie recyklingu i odzysku odpadów w stopniu znacznie przekraczającym limity określone w Polsce. I tak:

- *osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło 30 % (wymagany > 30,00 %),*
- *osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych niż niebezpieczne, odpadów budowlanych i rozbiórkowych 86 % (wymagany > 50,00 %),*
- *osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania 0 % (wymagany =< 40 %).*

W 2018 r. osiągnięty został poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w wysokości 0 % w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w roku 1995, przy czym gmina (związek międzygminny) zobowiązana jest do ograniczenia w 2018 r. masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 40% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Związek Międzygminny Ślęza-Oława wywiązał się w 2018 r. z określonego rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

6. Azbest.

Realizacja programu usuwania **wyrobów zawierających azbest** na terenie Gminy prowadzona jest od 2013 r. W ramach ogłoszonego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą we Wrocławiu, konkursowego naboru wniosków związanych z usuwaniem azbestu na rok 2018. Podczas realizacji zadania usunięto w 2018 r. łącznie 14,12 Mg wyrobów zawierających azbest z 11 nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy. Koszt całego zadania wyniósł 5829,20 zł. Dotacja w wysokości 4954,82 zł, dzięki której zostało wykonane zadanie, stanowiła 85 % kosztów całego zadania. Pozostała część wydatku została pokryta z budżetu Gminy w kwocie 874,38 zł.

W 2018 r. Gmina poprzez swoją spółkę utrzymywała i pielęgnowała 32 ha terenów zielonych za kwotę ok. 135 tys. zł.

7. Drzewa.

W 2018 r. z terenów należących do gminy Czernica wycięto 55 szt. drzew, co kosztowało 10.150,00 zł. Wydano decyzje na wycięcie 698 szt. drzew i nałożono obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych w ilości 13 szt. drzew liściastych.

W 2018 właściciele nieruchomości należących do osób fizycznych dokonali 99 zgłoszeń zamiaru wycięcia drzew w łącznej liczbie 589 szt. Wydano 3 sprzeciwy do zamiaru usunięcia drzew. W 2018 r. wpłynęły 3 zgłoszenia wykrotów drzew.

8. Ochrona zwierząt.

W 2018 r. realizowano program ochrony zwierząt uchwalony 28.02.2018 r. przez Radę Gminy Czernica. W celu realizacji zadań wynikających z programu ochrony zwierząt, Gmina w 2018 r. miała zawartą umowę na ochronę przed bezdomnymi zwierzętami oraz dalszego postępowania z nimi. Odłowione zwierzęta przekazywane były do schroniska dla bezdomnych zwierząt. W 2018 r. przekazano do schroniska 10 psów oraz 1 kota. Gmina zapewniła całodobową opiekę weterynaryjną, w tym dyżur lekarza weterynarii, w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt bezdomnych. Lekarz weterynarii udzielił pomocy 18 rannym zwierzętom. Sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie, realizowali społeczni opiekunowie (karmiciele) kotów wolno żyjących, którym dostarcza się karmę.

W kwietniu 2018 r. został wprowadzony program sterylizacji kotek w roku 2018, których właściciele zamieszkują na terenie Gminy. Akcja była prowadzona w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy. Celem akcji było zmniejszenie populacji bezdomnych i wolnożyjących kotów.

Jedno gospodarstwo domowe może otrzymać dofinansowanie do sterylizacji max. 3 kotek.

W roku 2018 zostały wydane 33 skierowania na sterylizację 56 kotek, z czego zabiegom poddano 44 kotki na łączną kwotę 7480,00 zł.

Na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami w 2018 r. wydatkowano 47.912,43 zł.

9. Komary.

W 2018 r. wykonano opryski metodą agrolotniczą w celu eliminacji populacji komarów na powierzchni 700 ha. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 59.570,00 zł.

X. Planowanie przestrzenne

W 2018 r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych było 71,9 % powierzchni gminy (6011 ha).

W 2018 r. wydano 15 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycje te dotyczyły:

- budowy sieci wodociągowej,
- budowy sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej, sieci wodociągowej, sieci kanalizacji deszczowej,
- budowy rurociągu sieci wodociągowej, kanału grawitacyjnego sieci kanalizacji sanitarnej oraz rurociągu sieci gazowej,
- budowy linii kablowej nn wraz ze złączami kablowymi,
- budowy elektroenergetycznej stacji kontenerowej SN 20/0,4kV, 630kVA typu Mrw-bpp20/630 z powiązaniem linii kablowej SN i nn,
- budowy oświetlenia drogowego Gajków ul. Piaskowa.

W 2018 r. wydano 59 decyzji o warunkach zabudowy, w tym 50 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 5 decyzji dotyczących zabudowy usługowej oraz 4 decyzje dotyczące innej zabudowy.

Gmina od wielu lat posiada nadwyżkę terenów przewidzianych pod budownictwo mieszkaniowe (wielo i jednorodzinne). Zgodnie z tzw. „Bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę (maj 2016 r.)”, chłonność na wyznaczonych terenach mieszkaniowych o powierzchni 1463,29 ha, wynosi aż 52 tys. mieszkańców. Natomiast łączna powierzchnia to 2017,66 ha, z czego zainwestowanych jest 554,37 ha. Suma terenów mieszkaniowych zainwestowanych i niezainwestowanych pozwala na osiedlenie aż 66 tys. osób. To średniej wielkości miasto. Wyznaczenie przez poprzednie organy gminy w latach 2000-2014 tak dużej liczby terenów z funkcją mieszkaniową, rodzi dla gminy duże obowiązki w zakresie uzbrojenia ich w infrastrukturę techniczną (sieci wod-kan, drogi) oraz społeczną (budowa lub rozbudowa bazy oświatowej), na co są potrzebne ogromne środki finansowe. Wg. bilansu z 2016 r., to 93 550 000 zł ale z wyłączeniem infrastruktury komunikacyjnej. Kwota ta, po postępowaniach przetargowych z lat 2017-2018 w zakresie sieci wodno-kanalizacyjnych, jest i tak niedoszacowana. Stąd jednym z głównych zadań inwestycyjnych w najbliższych latach to konieczność budowy sieci wodno-kanalizacyjnych w celu zabezpieczenia dostaw wody i odbioru ścieków od obecnych i przyszłych mieszkańców i inwestorów. Natomiast w zakresie rozbudowy bazy oświatowej, zapoczątkowano już projektowanie.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Liczba		Powierzchnia				łączna powierzchnia terenów, dla których zmieniono przeznaczenie		łączna powierzchnia przeznaczenia terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego 2018 r. (w całym okresie ich sporządzania)										Koszty sporządzenia planów uchwalonych w 2018 r. (w całym okresie ich sporządzania)			
ogółem	w tym na podstawie ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospod. przestrzen.	ogółem	w tym na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospod. przestrzen.	łączna powierzchnia planów miejscowych: wskazanych w studium do sporządzeń planów	gruntów rolniczych na cele nierolnicze	gruntów leśnych na cele nieleśne	zabudowy mieszkaniowej		zabudowy usługowej		użytkowanych rolniczo			zabudowy techniczno produkcyjnej	zieleni i wód	Komunikacja	infrastruktury technicznej	ogółem	w przeliczeniu na 1 ha planów		
							ogółem	w tym zabudowy wielorodzinne	ogółem	w tym usług publicznych	ogółem	w tym tereny zabudowy zagrodowej									
% powierzchni miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w gminie (z dokładnością do 0,1 %)								suma 8+10+12+14+15+16+17 = 100 %												w zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
147	68	6011	4881	0	0	0	45.2	1.2	12.9	2.0	5.7	0.0	9.1	13.9	12.5	0.7	0	0			

XI. OŚWIATA

1. Organizacja pracy szkół i przedszkoli.

Przedszkola publiczne prowadzone przez Gminę Czernica i oddziały przedszkolne w publicznych szkołach podstawowych.

L.p.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci wg wieku:				Ogółem l. dzieci
			3 lata	4 lata	5 lat	6 lat	
1.	Przedszkole Publiczne w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Czernicy	6	26	31	40	36	133
2.	Przedszkole Publiczne w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Dobrzykowicach	5	25	46	29	25	125
3.	Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej im. Piastów Śląskich w Chrzastawie Wielkiej	2	0	0	16	34	50
4.	Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej im. Stulecia Odzyskania Niepodległości Polski w Dobrzykowicach	2	0	0	4	43	47
5.	Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej im. Bolesława Krzywoustego w Kamieńcu Wrocławskim	1	0	0	0	24	24
6.	Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Ratowicach	3	26	19	12	16	73
Razem		19	77	96	101	178	452

Przedszkole publiczne prowadzone przez osobę fizyczną.

L.p.	Nazwa placówki	Liczba miejsc	Liczba oddziałów	Liczba zici wg wieku:				Ogółem l. dzieci
				3 lata	4 lata	5 lat	6 lat	
1.	Przedszkole Publiczne „Mini World”	50	2	26	12	7	0	45
Razem		50	2	26	12	7	0	45

Przedszkola niepubliczne prowadzone przez osoby fizyczne.

L.p.	Nazwa placówki	Liczba miejsc	Liczba oddziałów	Liczba dzieci wg wieku:				Ogółem l. dzieci
				3 lata	4 lata	5 lat	6 lat	
1.	„Happy Kids” Przedszkole Niepubliczne Nr 1 w Kamieńcu Wrocławskim	120	5	26	25	24	16	91
2.	Przedszkole Niepubliczne „Kredka”	30	2	14	7	8	1	30
3.	Niepubliczne Przedszkole „Bajkochatka”	38	2	14	7	4	0	25
4.	Niepubliczne Przedszkole	76	3	26	16	15	4	61

	„Calineczka i Przyjaciele”							
5.	Przedszkole Niepubliczne „Mini World”	25	1	12	4	3	0	19
6.	Przedszkole Niepubliczne „Jutrzenka” im. Św. Józefa w Chrzęstawie Wielkiej	54	2	12	13	7	0	32
7.	Niepubliczne Przedszkole „Radosne”	9	1	6	3	0	0	9
Razem		352	16	110	75	61	21	267

Liczba oddziałów i liczba uczniów w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Czernica

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów w klasach:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Czernicy	17	382	38	45	42	62	75	52	41	27
	Oddziały gimnazjalne	2	43			43					
2.	Szkoła Podstawowa im. Stulecia Odzyskania Niepodległości Polski w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Dobrzykowicach	15	330	74	39	21	75	43	37	27	14
3.	Szkoła Podstawowa im. Piastów Śląskich w Chrzęstawie Wielkiej	16	328	47	36	18	63	35	50	38	41
	Oddziały gimnazjalne	1	22			22					
4.	Szkoła Podstawowa im. Bolesława Krzywoustego w Kamieńcu Wrocławskim	25	484	53	45	26	87	85	60	63	65
	Oddziały gimnazjalne	3	64			64					
5.	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Ratowicach	8	134	15	15	10	20	23	18	14	19
Razem		87	1787	227	180	246	307	261	217	183	166

Na terenie Gminy Czernica odnotowuje się stały, coroczny wzrost liczby uczniów w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez gminę. W roku szkolnym 2018/2019 ogólna liczba uczniów wzrosła o 141 w stosunku do ubiegłego roku szkolnego 2017/2018, na co miał wpływ przede wszystkim wzrost liczby dzieci w oddziałach przedszkolnych (o 95 dzieci) spowodowany oddaniem do użytku, w styczniu 2018 r., nowego budynku przedszkola w Dobrzykowicach. Od września 2018 r. nastąpił wzrost liczby uczniów w szkołach

podstawowych o 184 (w porównaniu do liczby uczniów w marcu 2018 r.), na co m.in. miało wpływ oddanie do użytku nowego budynku szkoły podstawowej w Dobrzykowicach.

Miejsz w samorządowych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, po uruchomieniu w styczniu 2018 r. czterech nowych oddziałów Szkoły Podstawowej im. Stulecia Odzyskania Niepodległości Polski w Dobrzykowicach, było w roku szkolnym 2017/2018 ogółem 425. Od września 2018 r. przybyło dodatkowo 50 miejsc dzięki uruchomieniu 2 dodatkowych oddziałów tzw. „zerówki” w szkole podstawowej w ZSP w Dobrzykowicach. Na zwiększenie liczby miejsc w przedszkolach publicznych miało wpływ także utworzenie dodatkowego oddziału dla 25 dzieci w Publicznym Przedszkolu MINI WORLD w Dobrzykowicach, prowadzonym przez osobę fizyczną.

W niepublicznych przedszkolach prowadzonych przez osoby fizyczne od września 2018 r. było ogółem 352 miejsc dla dzieci w wieku 2,5-6 lat. Wykorzystanych miejsc było 267 (wg stanu na wrzesień 2018 r.), co stanowi 76% wykorzystania miejsc w przedszkolach niepublicznych (w czerwcu 2016 r. wykorzystanie było wyższe – 91%). Na zmniejszenie liczby dzieci uczęszczających do niepublicznych przedszkoli istotny wpływ miało uruchomienie dodatkowych oddziałów przedszkolnych w ZS-P w Dobrzykowicach oraz w Publicznym Przedszkolu MINI WORLD w Dobrzykowicach. Dotacje udzielone niesamorządowym przedszkolom działającym na terenie Gminy wyniosły ponad 2 mln. zł (dla przedszkoli niepublicznych) oraz prawie 300 tys. (dla przedszkola publicznego).

2. Inwestycje i remonty bazy oświatowej.

Rok 2018 to rok, w którym większość wydatków inwestycyjnych dotyczyła zadań oświatowych, i tak:

1) po kilkunastu latach mieszkańcy doczekali się otwarcia, najpierw w styczniu przedszkola, a następnie we wrześniu całego kompleksu Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Dobrzykowicach. Inwestycja ta była zrealizowana w rekordowym tempie. W samym 2018 r. wydatki na to zadanie poniesiono w wysokości 14.992.759,90 zł. Na 2019 r. zaplanowana została kontynuacja tego zadania, polegająca na rozpoczęciu budowy sali gimnastycznej przy zespole. W ramach zrealizowanego zadania inwestycyjnego wykonano obiekt o łącznej powierzchni zabudowy 5 775,23,58 m² i kubaturze 36 605,00 m³ i o 4 116,97 m² powierzchni użytkowej. W przedszkolu mieści się pięć oddziałów przedszkolnych dla 120 dzieci, w tym jeden oddział integracyjny. Część przedszkolna jest

budynkiem parterowym, bez barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych. W obiekcie znalazły się pomieszczenia dla pielęgniarki, pedagoga, psychologa, sala językowa oraz pokój do zabaw sensorycznych.

Budynek szkoły podstawowej składa się z dwóch skrzydeł oraz części łączącej, w której zlokalizowany jest hol, pomieszczenia biurowe, stołówka, pomieszczenie ochrony, biblioteka i salka gimnastyczna. Budynek jest bez barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, a jedyne pomieszczenia biblioteki i salki gimnastycznej, które zlokalizowane są na piętrze przy holu głównym są skomunikowane za pomocą windy.

Obiekt posiada w pełni wyposażone zaplecze kuchenne do przygotowywania posiłków dla 120 przedszkolaków jak i 450 dzieci uczęszczających do szkoły. W Zespole Szkolno-Przedszkolnym zastosowano najnowocześniejsze technologie związane z nauczaniem interaktywnym, poprzez montaż we wszystkich oddziałach infrastruktury ekranów interaktywnych. Ze względów bezpieczeństwa, budynek wyposażono w system monitoringu wewnętrznego jak i terenów zewnętrznych oraz system informacji o włamaniach. Obiekt ogrzewany jest przez ekologiczną kotłownię gazową wspomaganą powietrznymi pompami ciepła, a cała instalacja oświetlenia wewnętrznego i terenów zewnętrznych oparta jest na technologii LED. W budynku zainstalowano instalację „wody szarej”, która ma za zadanie gromadzenie w zbiornikach wody opadowej, a następnie skierowanie jej do spłukiwania toalet. Zastosowanie tych rozwiązań ma olbrzymi wpływ na energooszczędność i ekologię środowiska. W ramach zagospodarowania terenu wykonano zieleń ozdobną i ochronną oraz parking na ponad 100 miejsc, w tym 8 dla osób niepełnosprawnych, a także przystanek autobusowy dla bezpłatnej komunikacji zbiorowej funkcjonującej w gminie. Ponadto powstały ścieżki pieszo-rowerowe, które umożliwiają bezpieczne skomunikowanie nowo powstałego obiektu z istniejącym układem komunikacyjnym.

W bezpośrednim sąsiedztwie szkoły wybudowano zespół boisk z pełnowymiarową 200 m bieżnią lekkoatletyczną. W zespole boisk zlokalizowano boisko do koszykówki i siatkówki z bezpieczną nawierzchnią sportową, bieżnię lekkoatletyczną 200 m z wydzieloną bieżnią 60m z bezpieczną i certyfikowaną nawierzchnią sportową oraz boisko do piłki nożnej ze sztuczną murawą. Cały kompleks sportowy jest ogrodzony i posiada oświetlenie w technologii LED umożliwiającą organizowanie zawodów w porze nocnej. W celu zapewnienia bezpieczeństwa, powstał ogrodzony i monitorowany plac zabaw z bezpośrednią komunikacją z poszczególnymi oddziałami przedszkolnymi;

2) przeprowadzono termomodernizację Szkoły Podstawowej w Chrzastawie Wielkiej za kwotę 2.448.507,99 zł, w ramach projektu „Termomodernizacja Budynków Użyteczności Publicznej Gminy Oborniki Śląskie, Czernica oraz Wisznia Mała”. Zakres prac obejmował docieplenie ścian i dachu budynku wraz z częściową wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie nowej elewacji i odnowienie ceglanej elewacji oraz wykonanie nowej instalacji c.o. i c.w.u., w tym wymieniono kotły zasilane opałem stałym na kotły gazowe oraz zamontowano wentylację mechaniczną w sali gimnastycznej. Dodatkowo w ramach zadania przebudowano instalację hydrantową i zamontowano instalację oświetlenia awaryjnego w budynku;

3) kontynuowano modernizację budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czernicy, gdzie w 2018 r. wykonano przebudowę sanitariatów na I i II piętrze budynku przy ul. św. Brata Alberta Adama Chmielowskiego 9. W ramach przebudowy wykonano m. in. nowe instalacje wodno-kanalizacyjne, elektryczne oraz wentylacje w pomieszczeniach, ścianki działowe, okładziny ścienne, w tym płytki ceramiczne, sufity podwieszane, oraz zamontowano nowe urządzenia sanitarne oraz drzwi. Kwota inwestycji to 444.695,61 zł;

4) wybudowano plac zabaw na potrzeby przedszkola w Ratowicach za kwotę 33.231,50 zł;

5) w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Czernicy zakupiono urządzenia zabawowe na plac zabaw przy ul. Wrocławskiej 52 za kwotę 25.497,90 zł;

6) w Szkole Podstawowej w Kamieńcu Wrocławskim zakupiono klimatyzatory do klas za kwotę 13.603,80 zł.

Ponadto ze środków pozostających w budżetach szkół na remonty bieżące wydatkowano kwotę 225 087,99 zł w tym:

- Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Ratowicach – 11 109,20 zł (malowanie dwóch sal lekcyjnych oraz remont i wymiana oświetlenia w niektórych salach lekcyjnych),
- Szkoła Podstawowa im. Piastów Śląskich w Chrzastawie Wielkiej – 56 664,40 zł (wymiana podłóg w salach lekcyjnych, naprawa dachu nad dużą salą gimnastyczną, malowanie korytarzy szkolnych),

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernicy – 52 922,50 zł (cyklinowanie podłogi w sali gimnastycznej, malowanie sal przedszkolnych i klatki schodowej w przedszkolu, cyklinowanie podłogi w budynku świetlicy szkolnej),
- Szkoła Podstawowa im. Bolesława Krzywoustego w Kamieńcu Wrocławskim – 104 391,89 zł (remont parkietu sali gimnastycznej, remont dachu nad częścią administracyjną, naprawa klap dymnych, wymiana okien dymnych, instalacja rolet w salach lekcyjnych, instalacja klimatyzacji w jadalni w jednej sali).

3. Szkoły przyszłości Gminy Czernica.

W 2018 r. realizowano projekt „Szkoły przyszłości Gminy Czernica”, którego liderem była Fundacja Rozwoju Edukacji Małego Inżyniera.

Projekt skierowany był do uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Piastów Śląskich w Chrzastawie Wielkiej i Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Ratowicach. Rok szkolny 2017/2018 był dla tych szkół rokiem bardzo bogatym w zajęcia dodatkowe, pokazy i szkolenia. W ramach projektu, którego odbiorcami było 260 uczniów oraz 41 nauczycieli zrealizowano:

- zajęcia pozalekcyjne dla uczniów młodszych na etapie przechodzenia na kolejny etap kształcenia dla 6 grup po 30 godzin,
- zajęcia pozalekcyjne dla uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych dla 7 grup po 30 godzin,
- zajęcia pozalekcyjne z matematyki dla 6 grup po 30 godzin,
- zajęcia pozalekcyjne z przyrody metodą eksperymentu dla 3 grup po 30 godzin,
- zajęcia pozalekcyjne z języka angielskiego dla 9 grup po 30 godzin,
- 36 pokazów pn. Naukowe Show w zakresie nauk ścisłych i technicznych, m.in. Ciekły azot, Kraina suchego lodu, Chemiczne substancje, Świat robotów, Cuda z fizyki, Magiczne mikstury i bańki mydlane,
- laboratorium programowania dla 10 grup po 30 godzin,
- półkolonie letnie - laboratorium eksperymentów dla 10 grup po 45 godzin,
- szkolenia I i II stopnia z biofeedbacku w zakresie doskonalenia kompetencji zawodowych 4 nauczycieli z zakresu pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami,
- studia podyplomowe w zakresie doradztwa zawodowego dla 2 osób,
- szkolenia z kształtowania umiejętności społecznych dla dwóch grup nauczycieli po 8 godzin,

- szkolenie dla nauczycieli z prowadzenia zajęć przyrodniczych metodą eksperymentu,
- szkolenie dla nauczycieli z tworzenia gier komputerowych,
- szkolenia dla nauczycieli z programowania z elementami matematyki.

Ponadto w obu szkołach wyposażono pracownie matematyczne, przyrodnicze, ze specjalnymi potrzebami, języków obcych, matematyczne w sprzęt i pomoce dydaktyczne warte niemal 135 000,00 zł.

Projekt „Szkoły przyszłości Gminy Czernica” realizowany był w ramach Osi Priorytetowej 10. Edukacja Działania 10.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, Poddziałania 10.2.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

4. Dowożenie uczniów.

Stosownie do delegacji art. 39 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, gmina zapewniała bezpłatny transport i opiekę uczniom w czasie przewozu do szkół obwodowych. Dowozy uczniów odbywały się przy pomocy autobusu gminnego oraz autobusów przewoźnika wyłonionego w drodze przetargu (PKS Brzeg realizował dowozy uczniów do szkół w Dobrzykowicach i w Kamieńcu Wrocławskim). W okresie I-VI.2018 r. korzystano z dwóch autobusów (z uwagi na potrzebę dowozu dzieci dwóch oddziałów klas młodszych z Dobrzykowic do zamiejscowej placówki w Krzykowie), a w okresie IX-XII.2018 r. korzystano z jednego autobusu. Koszt dowozu autobusami przewoźnika zewnętrznego wyniósł 162 864,40 zł. Autobus gminny wykonywał dowóz uczniów do szkoły w Czernicy. Koszty eksploatacji autobusu wraz z kosztami zatrudnienia kierowcy wyniosły 164 862,87 zł.

Realizując obowiązki wynikające z art. 39 ust 4 ustawy Prawo oświatowe Gmina zapewniła uczniom z niepełnosprawnościami dowóz, wyłonionym w drodze przetargu transportem do szkół we Wrocławiu, Oławie i Czernicy. W okresie I-VI.2018 r. dowozem objęto 15 uczniów z niepełnosprawnościami a w okresie IX-XII.2018 r. 13 uczniów. Roczny koszt dowozu wyniósł 260 191,11 zł. Dowozy uczniów niepełnosprawnych do szkół realizowane były

również przez rodziców. Zwrot kosztów dojazdu (samochodem prywatnym) na podstawie podpisanych umów otrzymywało w okresie I-VII.2018 21 rodziców a w okresie IX-XII.2018, 22 rodziców. Łącznie zwrot kosztów dojazdu zrealizowanego przez rodziców uczniów niepełnosprawnych w roku 2018 wyniósł 101 929,19 zł.

XII. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Program współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2018, został przyjęty przez Radę Gminy Czernica uchwałą Nr XXXVI/299/2017 z dnia 22.11.2017 r.

Projekt uchwały określający treść programu został poddany konsultacji, zgodnie z uchwałą Nr XXXVII/319/2010 Rady Gminy Czernica z dnia 19 października 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. W uchwale uwzględniono 1 z 2 uwag zgłoszonych przez organizacje. Zadania realizowane przez organizacje w roku 2018 skupiały się w głównej mierze w obszarze: kultury fizycznej i sportu, ochrony dóbr kultury i tradycji, wypoczynku oraz ochrony zdrowia.

1. Współpraca finansowa.

Na zadania realizowane w ramach Rocznego programu ogłoszono 1 nabór w zakresie 7 obszarów realizacji zadań publicznych, na które ogółem wpłynęło 48 ofert. Zgodnie z uchwałą XXXVI/299/2017 z dnia 22.11.2017 wszystkie oferty zostały zweryfikowane przez komisje konkursowe powołane przez wójta pod względem formalnym i merytorycznym. Łącznie w roku 2018 zawarto 55 umów na realizację zadań publicznych. Ogółem wydatkowano z rezerwy na zlecenie zadań publicznych dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych kwotę **399 624,74 zł**, zaś w poszczególnych obszarach:

- 1) kultura fizyczna i sport - kwota: 148 966,50 zł;
- 2) kultura, ochrona dóbr kultury i tradycji – kwota: 97 649,46 zł;
- 3) wspieranie organizacji pozarządowych – kwota: 3 790,78 zł;

- 4) ochrona zdrowia - kwota: 44 000,00 zł;
- 5) organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży – kwota: 67 468,00 zł;
- 6) turystykę – kwota: 23 450,00 zł;
- 7) orkiestry , chóry – kwota: 14 300,00 zł.

W sumie 25 organizacji zrealizowało 55 zadań publicznych, w tym 43 rozstrzygnięte w drodze otwartego konkursu ofert oraz dwanaście zadań zgodnie z art. 19 a u.d.p.p.w., tj. w drodze pozakonkursowej (na kwotę 51 380,50 zł).

2. Pozostałe formy współpracy.

Gmina w roku 2018 wspierała sektor pozarządowy także w formach pozafinansowych. Promowała lokalne organizacje pozarządowe i ich działania na stronie internetowej (www.czernica.pl) oraz w gminnych serwisach informacyjnych. Przedstawiciele organizacji mogli liczyć na wsparcie merytoryczne pod względem formalnym, dot. przygotowania dokumentacji ofertowej i rozliczeniowej w ramach przyznawania dotacji. Istotną częścią współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi było wsparcie organizacyjne przy prowadzeniu przedsięwzięć poprzez udostępnianie gminnych obiektów. Dbając także o dobro stowarzyszeń, przekazywano podmiotom informacje o planowanych szkoleniach, zmianach przepisów oraz konkursach udzielanych przez różne instytucje.

3. Bezpieczeństwo.

Na terenie Gminy funkcjonują 3 jednostki OSP: Chrzastawa Wielka, Kamieniec Wrocławski i Nadolice Wielkie, w tym dwie ostatnie wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, które dodatkowo dotowane są z budżetu państwa. Na ochronę ppoż. w 2018 r. wydatkowano 334 606,92 zł.

Strażacy pomagali w likwidacji na terenie gminy rośliny o nazwie Barszcz Sosnowskiego na obszarze ok. 20 ha. W tym celu przeprowadzone zostały zabiegi chemiczne. Była to kolejna akcja (czwarty rok z rzędu) niszczenia tej niebezpiecznej roślin.

W roku 2018 wg statystyk Policji w porównaniu do roku 2017 stan bezpieczeństwa na terenie Gminy nie budził zastrzeżeń. Nie odnotowano wzrostu przestępczości i zdarzeń drogowych.

Gmina uczestniczyła w:

- wojewódzkim ćwiczeniu obronnym pn. „RENEGATE_SAREX”, Systemie Ostrzegania i Alarmowania, Stałym Dyżurze oraz treningu dot. Przeciwdziałanie Zagrożeniom Cyberprzestrzeni dla funkcjonowanie sieci systemów teleinformatycznych w administracji publicznej,
- powiatowym ćwiczeniu obronnym w zakresie Akcji Kurierskiej, Stałego Dyżuru i Systemu Ostrzegania i Alarmowania.

W celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym i ich usuwania, Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego był dostępny pod całodobowym telefonem.

XIII. POLITYKA SPOŁECZNA

Jednostką organizacyjną gminy powołaną w 1990 r. do realizacji zadań własnych i zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy (dalej GOPS). Realizuje on również inne zadania własne i zlecone gminie na podstawie stosownych delegacji, zapisów ustawy i upoważnienia wójta. W ramach programów rządowych oraz projektów socjalnych, w GOPS podejmował szereg działań środowiskowych mających na celu wsparcie oraz integrację i aktywizację określonych grup społecznych, w szczególności dzieci, młodzieży oraz osób starszych, samotnych.

W 2018 r. poza zadaniami z ustawy o pomocy społecznej, GOPS zrealizował zadania wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 2) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeń rodzinnych;
- 3) ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- 4) ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 5) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawach świadczenia „Dobry start”;
- 6) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 7) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 8) ustawy z dnia 13 października 1998 r. systemie ubezpieczeń społecznych;
- 9) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 10) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 11) ustawy z dnia z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 12) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne dot. dodatku energetycznego;
- 13) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 14) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 15) ustawy z dnia 5grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;

16) Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Oprócz zadań wynikających z powyższych ustaw, GOPS realizował również programy i projekty ze środków własnych gminy i środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych, które opisane są w dalszej części Raportu.

W 2018 r. zakres zadań statutowych GOPS powiększył się o nowe zadanie – tj. realizację zadań rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie warunków rządowego programu „Dobry start”.

W 2018 r. zostało wydanych 3.404 decyzji administracyjnych oraz 42 zaświadczenia. Kierownik GOPS wydał 26 zarządzeń w sprawach dotyczących organizacji pracy ośrodka. Zarejestrowano ogółem 8.078 szt. korespondencji przychodzącej i wychodzącej.

W 2018 r. w zakresie zadań realizowanych przez GOPS, zostały podjęte przez organ stanowiący gminy następujące uchwały:

1. z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Czernica.
2. z dnia 29 sierpnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Czernica.
3. z dnia 29 sierpnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Czernicy.
4. z dnia 30 października 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.
5. z dnia 30 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych mieszkańców Gminy Czernica.

Środki na realizację zadań ośrodka stanowią: środki z budżetu gminy, dotacje celowe państwa na realizację zadań własnych gminy oraz środki budżetu państwa na zadania zlecone gminie do realizacji.

Środki poniesione na realizację powierzonych ośrodkowi zadań wynosiły ogółem **16 820 190,08 zł**. Plan dochodów i wydatków na zadania realizowane przez GOPS w rozbiu na źródło finansowania przedstawia poniższa tabela.

Tabela: Plan i wykonanie planu w 2018 r. w rozbiu na źródło finansowania zadań

Źródło finansowania	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
Środki finansowe ogółem, w tym:	17 058 706,30	16 820 190 ,08
Środki własne gminy na realizację zadań własnych gminy	1 744 521,87	1 564 122,28
Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań	510 958,00	501 359,05

własnych gminy		
Dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie	14 803 226,43	14 754 708,75

Znaczną część budżetu stanowią środki na zadania zlecone gminie do realizacji i według wykonania stanowią ogółem 87,72 % budżetu GOPS.

Wydatki GOPS ze względu na źródło finansowania:

Decyzje administracyjne wydane przez GOPS - w 2018 r. GOPS przeprowadził 4 938 postępowań, wydał 3 417 decyzji administracyjnych i 1 534 informacji w sprawie przyznania dziecku świadczenia „Dobry start”. Liczbę decyzji oraz informacji z zakresu realizacji poszczególnych zadań przedstawia poniższa tabela.

Liczba decyzji wydanych przez GOPS z zakresu poszczególnych zadań

L.p.	Decyzje wydane z zakresu w zakresie realizowanych zadań	Liczba wydanych decyzji	
		ogółem	w tym decyzje odmowne
	Ogółem w tym:	3 417	101
1.	Pomoc społeczna	544	34
2.	Świadczenia rodzinne	920	27
3.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	40	4
4.	Dodatki mieszkaniowe	8	0
5.	Dodatki energetyczne	5	0
6.	Stypendia i zasiłki szkolne	114	4
7.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	18	0
8.	Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	23	0
9.	Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	26	0

10.	Świadczenie wychowawcze	1703	19
11.	Program „Za życiem”	3	0
12.	Program „Dobry start”	1 547	13

Na 3.417 decyzji ogółem, wydano 101 decyzji odmownych, co stanowi 2,95% wszystkich wydanych decyzji. Odmowy przyznania świadczeń nie były spowodowane brakiem środków na wypłatę świadczeń, ale wynikały z niespełnienia przez wnioskodawców kryteriów dochodowych i innych wymogów ustawowych do ich przyznania.

Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form realizowanych zadań

W GOPS mieszkańcy gminy korzystali ze świadczeń pomocy społecznej oraz innych świadczeń z zakresu zabezpieczenia społecznego. Najliczniejszą grupę stanowili świadczeniobiorcy programu „Dobry start” – 2 509 osób, świadczeń wychowawczych 1 583 osoby i odbiorcy świadczeń rodzinnych – 1 105 osób. Liczbę osób korzystających z poszczególnych form świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Tabela: Liczba osób, którym przyznano świadczenia z zakresu realizowanych zadań:

Lp.	Rodzaj świadczeń	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia
1.	Pomoc społeczna	230
2.	Świadczenia rodzinne	1 105
3.	Świadczenie wychowawcze	1 584
4.	Fundusz alimentacyjny	37
5.	Dodatki mieszkaniowe	6
6.	Dodatki energetyczne	2
7.	Stypendia i zasiłki szkolne	45
8.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	41
9.	Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	36
10.	Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej	18
11.	Wynagrodzenia dla opiekuna prawnego	1
12.	Program „Za życiem”	3
13.	Świadczenie „Dobry start”	2 509
14.	Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny	234
15.	Praca socjalna	105
	w tym wyłącznie praca socjalna	60

1. Pomoc społeczna.

Misją Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy było i jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz umożliwienie im egzystencji w warunkach odpowiadających godności człowieka, tworzenie warunków sprzyjających życiowemu usamodzielnieniu się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem lokalnym.

Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej obejmowały:

1) świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

2) świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenia społeczne, pomoc rzeczowa w tym na ekonomiczne usamodzielnienie, posiłek, schronienie, niezbędne ubranie, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, usługi opiekuńcze w ośrodkach wsparcia, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt w domu pomocy społecznej.

Pracownicy GOPS zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w ramach projektów socjalnych podejmują również szereg działań środowiskowych, których celem jest integracja, propagowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, inspirowanie i pobudzanie społecznej aktywności określonych grup społecznych. Działania GOPS skierowane były w szczególności na integrację osób starszych oraz edukację społeczną i obywatelską.

Największą grupę świadczeniobiorców pomocy społecznej w 2018 r. stanowiły osoby samotne 101 osób, rodzin z dziećmi zgłosiło się do GOPS 34, natomiast 45 rodzin to rodziny emerytów i rencistów.

Tabela: Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Rodziny ogółem, w tym:	179	368
w tym: 1) rodziny o liczbie osób 1	101	101
2) rodziny z dziećmi ogółem	34	150
= w tym rodziny wielodzietne (3 i więcej)	11	66
3) rodziny niepełne	16	47
– rodziny emerytów i rencistów	45	75

2. Świadczenia z pomocy społecznej.

W 2018 r. ze świadczeń pomocy społecznej korzystało ogółem 368 osób, co przy liczbie 14.405 mieszkańców na dzień 31.12.2018 r. stanowi 2,55% mieszkańców gminy korzystających z pomocy GOPS. **Z danych statystycznych GOPS wynika, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej w ostatnich latach maleje.** Pomoc pieniężna udzielana była na bieżące potrzeby osób i rodzin, w szczególności na dofinansowanie do kosztów zakupu opału, leków, dofinansowanie do kosztów leczenia, zakup odzieży, obuwia, na wydatki związane z utrzymaniem mieszkania i wyposażenie dzieci do szkoły.

Z pomocy niepieniężnej, tj. usługowej i rzeczowej korzystają w szczególności osoby starsze oraz dzieci i młodzież w wieku szkolnym. Osoby starsze korzystają z pomocy w postaci usług opiekuńczych świadczonych w ich miejscu zamieszkania, dofinansowania do opłat za pobyt w domu pomocy społecznej oraz w formie posiłku. Dzieci i młodzież szkolna korzystała głównie z pomocy w formie ciepłego posiłku w szkole. Wydatki na świadczenia pieniężne (zasiłki stałe, okresowe, celowe i specjalne celowe) oraz pomoc niepieniężną przedstawia poniższa tabela.

Tabela: Rodzaj pomocy, liczba osób korzystających i kwota świadczeń

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Kwota świadczeń
1.	ZASIŁKI STAŁE - ogółem	36	199.371
	z tego: - środki własne gminy	x	39.874
	- dotacja	x	159.497
	w tym przyznany dla osoby :	32	189.569
	- samotnie gospodarującej		
	- pozostającej w rodzinie	4	9.802
2.	ZASIŁKI OKRESOWE- ogółem	61	100.728
	w tym: - środki własne	x	23.490
	- dotacja	x	77.238
	w tym: - przyznane z powodu bezrobocia	30	70.116
	- długotrwałej choroby	9	9.692
	- niepełnosprawności	11	11.792
	- możliwości otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	0	0
	- innego niż wymienione wyżej	11	9.128
3.	SCHRONIENIE	2	7.139
4.	POSIŁEK	66	35.874
	w tym: - dla dzieci	57	30.879
5.	UBRANIE	na zakup ubrania udzielano zasiłek celowy oraz wydawano odzież z punktu w GOPS	
6.	USŁUGI OPIEKUŃCZE- ogółem	27	135.123
	w tym: – usługi specjalistyczne	0	0
7.	ZASIŁEK celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0
8.	ZASIŁEK celowy w formie biletu kredytowanego	0	0
9.	SPRAWIENIE POGRZEBU	1	1.240
	w tym: osobom bezdomnym	0	0
10.	ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE -ogółem	112	57.087
	w tym: - specjalne zasiłki celowe	28	15.222
11.	POMOC na ekonomiczne usamodzielnienie	0	0
12.	PRACA SOCJALNA	105 rodzin	204 osób
13.	ODPŁATNOŚĆ za pobyt w domu pomocy społecznej	5	151.558
14.	WYNAGRODZENIE należne opiekunowi za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	1	1 800

Wykres: udział środków finansowych na poszczególne formy pomocy społecznej pieniężnej i niepieniężnej przedstawia poniższy wykres.

Jak widać z wykresu wydatki na świadczenia w formie niepieniężnej stanowią w sumie 48% budżetu na świadczenia pomocy społecznej, a 52% budżetu to zasiłki pieniężne; zasiłki celowe, okresowe i stałe.

3. Zasiłki stałe.

Zasiłki stałe są stałą formą pomocy. Wypłacane są osobom, które nie nabyły uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych z systemu ubezpieczenia społecznego, posiadają ustalony umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności bądź wiek emerytalny oraz spełniają kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z tej formy pomocy. Liczba osób korzystających z zasiłku stałego w ostatnich trzech latach nieznacznie wzrosła. W 2018 r. zasiłek stały pobierało 36 osób, w tym 32 osób samotnych i 4 osoby w rodzinie. Wydatki na zasiłki stałe to kwota 199.371 zł.

4. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania osób, które ze względu na wiek lub stan zdrowia wymagają pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu, a są jej pozbawione. W 2018 r. GOPS nie świadczył specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2018 r. z pomocy w postaci usług opiekuńczych korzystało ogółem 27 osób. Osoby korzystające z tej formy pomocy w zależności od posiadanego własnego dochodu ponoszą częściową lub całkowitą odpłatność za świadczone usługi. Usługi opiekuńcze wykonują opiekunki zatrudnione na umowę o pracę i osoby zatrudnione w ramach umowy zlecenia. Liczba świadczonych usług dla 27 osób wynosiła 8.538 godzin. Z uwagi na brak osób chętnych do wykonywania usług opiekuńczych u osób starszych, chorych, niepełnosprawnych, GOPS w pierwszej kolejności zabezpieczał potrzeby w tym zakresie osób samotnych, które nie mają rodziny.

Tabela: Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – środki własne gminy.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	Wydatki poniesione na świadczenie usług opiekuńczych	Dochody gminy - odpłatność osób korzystających z usług opiekuńczych
27 (2017r.- 31 osób)	229.362,50 (2017r.- 201.009,55 zł)	40.087,28 (2017r. – 36.317,01 zł)

5. Domy pomocy społecznej.

Do domów pomocy społecznej kierowane są osoby, które wymagają całodobowej opieki i pielęgnacji i nie ma możliwości zapewnienia im takiej pomocy w miejscu zamieszkania, zarówno przez rodzinę jak i gminę. Kierowanie osób oraz ponoszenie opłat za pobyt mieszkańca gminy w DPS jest zadaniem własnym gminy. Pełny miesięczny koszt pobytu jednej osoby w DPS wynosi średnio od 2.900 do 3.600 zł. Mieszkaniec domu, którego dochód przekracza kryterium dochodowe określone w ustawie, ponosi odpłatność w wysokości 70 % swoich dochodów. Pozostałe koszty do pełnych kosztów utrzymania w DPS ponosi rodzina i gmina, na zasadach określonych w przepisach ustawy o pomocy społecznej.

Tabela: Wydatki poniesione za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej

Liczba osób, za które gmina ponosi odpłatność	Wydatki za pobyt osób umieszczonych w zł
5 (2017r. – 5 osób)	151.558 (2017r. 129.359 zł)

6. Powody przyznania pomocy społecznej.

Zgodnie z przepisami ustawy, prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza w przypadku osoby samotnie gospodarującej 701 zł, a w przypadku rodziny 528 zł na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pomimo przekroczonego dochodu osobie i rodzinie może być przyznany specjalny zasiłek celowy oraz zasiłek z powodu zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej. Powody przyznania pomocy w 2018 r. przedstawia tabela poniżej.

Tabela: Ilość zdiagnozowanych i rozeznaczonych środowisk problemowych (zgodnie ze sprawozdaniem ministerialnym)

L.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w tych w rodzinach
1.	Ubóstwo	98	196
2.	Sieroctwo	0	0
3.	Bezdomność	3	3
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	21	99
	w tym: - wielodzietność	11	62
5.	Bezrobocie	41	82
6.	Niepełnosprawność	62	101
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	109	190
8.	Bezradność w spr. opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	93	154

	w tym: - rodziny niepełne	15	39
	- rodziny wielodzietne	4	21
9.	Przemoc w rodzinie	5	11
10.	Alkoholizm	38	49
11.	Narkomania	3	3
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	7	13
13.	Zdarzenia losowe	0	0
14.	Sytuacja kryzysowa	3	8
15.	Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Najliczniejszą grupą korzystającą z pomocy społecznej w 2018 r. były osoby i rodziny, w których występowała długotrwała lub ciężka choroba, powodująca wzrost kosztów utrzymania (109 rodzin), oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (93 rodziny). Jest to niepokojące w szczególności jeżeli bezradność występuje w rodzinach, wychowujących małoletnie dzieci. Stąd też działania GOPS nastawione były na tworzenie warunków do wielokierunkowej specjalistycznej pomocy rodzinie, w szczególności w postaci pracy socjalnej, poradnictwa prawnego, pomocy psychologicznej oraz pracy zespołowej specjalistów różnych instytucji m.in. w ramach zespołu ds. pomocy rodzinie, koordynowanego przez asystenta lub pracownika socjalnego ośrodka. Kolejnymi powodami korzystania z pomocy GOPS była niepełnosprawność (62 rodziny), bezrobocie (41 rodzin) oraz alkoholizm (38 rodzin).

7. Praca socjalna.

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Tabela: Praca socjalna realizowana w 2018 r.

Praca socjalna		Liczba rodzin	Liczba osób w tych w rodzinach
1.	Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej ogółem	105	204
	w tym : - wyłącznie praca socjalna	25	60
2.	Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY	Liczba kontraktów socjalnych - 4	Liczba osób objętych kontraktem - 5
3.	INTERWENCJE SOCJALNE	32	60

W ramach prowadzonej pracy socjalnej z osobą czy rodziną w zależności od rozeznaczonych potrzeb, pracownicy socjalni podejmują różne działania mające na celu pomoc osobie i rodzinie w wyjściu z trudnej sytuacji życiowej i wyjściu z systemu pomocy społecznej. Działania te w szczególności obejmują:

1. Pomoc w postaci: poradnictwa, doradztwa, pomoc w kontaktach z innymi specjalistami czy instytucjami, pomoc w załatwieniu spraw w innych urzędach, pomoc w napisaniu podań, wniosków i innych pism, w tym powiadomień prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa, pomoc w podjęciu leczenia odwykowego, w zorganizowaniu wsparcia sąsiedzkiego, prowadzenie rozmów motywujących do zmiany postawy i zachowań, podjęcia działań w kierunku poprawy swojej sytuacji, rozmów na temat własnych zasobów i możliwości zarówno klienta i jego rodziny, aktywizacji poprzez udział w działaniach środowiskowych i integracyjnych np. osoby starszej w spotkaniu wigilijnym, darmowych szkoleniach, aktywizacja zawodowa poprzez możliwość podjęcia pracy w ramach prac społecznie użytecznych, organizowanie odzieży, obuwia i niezbędnych sprzętów do prowadzenia gospodarstwa domowego z dostarczeniem do miejsca zamieszkania osobom samotnym, chorym.
2. Pomoc interwencyjna – to wezwanie karetki pogotowia, policji, zamówienie wizyty lekarza rodzinnego, psychiatry, zorganizowanie przewozu bezdomnego do schroniska czy osoby skierowanej do domu pomocy społecznej, zwołanie zespołu ds. pomocy rodzinie i interwencja w miejscu zamieszkania rodziny potrzebującej wsparcia, itp. Interwencje pracowników socjalnych w środowisku odbywają się w szczególności na zgłoszenie mieszkańców, sołtysów i rodziny.
3. Bieżąca współpraca i współdziałanie z innymi podmiotami pracującymi na rzecz rodziny: szkołą, sądem, policją, służbą zdrowia, z Bankiem Żywności, z Kuratorium Oświaty, itp.
4. W ramach pracy środowiskowej i realizowanych projektów socjalnych prowadzone były działania skierowane do rodzin, dzieci i młodzieży oraz osób starszych. Pracownicy GOPS w 2018 r. zorganizowali piknik rodzinny „Weekend w Zielonej Osadzie” (rodzice + dzieci), oraz warsztaty ceramiczne „Mama, tata i ja”. Dzieciom objętym przez GOPS dożywianiem w szkołach oraz dzieciom uczęszczającym na zajęcia do świetlic środowiskowych w okresie „mikołajkowym” zorganizowano wyjazd do kina, dla dzieci ze świetlic środowiskowych gminy zorganizowano wspólną wigilię. Jak w latach poprzednich zorganizowano wigilię dla osób starszych, samotnych oraz zajęcia ceramiczne i warsztaty florystyczne. Zorganizowano wyjazd osób niepełnosprawnych z terenu gminy na Powiatowy Piknik Osób Niepełnosprawnych. Z udziałem pracowników GOPS odbyły się także trzy wyjazdy krajoznawczo - turystyczne mieszkańców gminy, po terenie Polski.

8. Dodatki mieszkaniowe.

Przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy. Przyznanie dodatku mieszkaniowego zależne jest od metrażu mieszkania na osobę w rodzinie, dochodu, oraz niezalegania wnioskodawcy w opłatach za mieszkanie. W związku z tym, że na terenie gminy przeważa zabudowa jednorodzinna, mieszkańcy z uwagi na przekroczony metraż nie spełniają wymogów do jego otrzymywania. W 2018 r. z powyższej pomocy skorzystało tylko 6 rodzin.

Tabela: Dodatki mieszkaniowe przyznane w 2018 r.

Liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
6 (2017 r. – 4 rodziny)	9.202,35 (2017 r. – 8.093,99 zł)

9. Dodatki energetyczne.

Przyznanie dodatku energetycznego przysługuje osobom mającym ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego i będących stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej. W 2018 r. z tej formy pomocy skorzystały 2 rodziny.

Tabela: Dodatki energetyczne przyznane w 2018 r.

Liczba rodzin, którym przyznano dodatek energetyczny	Kwota wypłaconych dodatków energetycznych
2 (2017r. – 2 rodziny)	271,36 (2017 r – 258,62 zł)

10. Świadczenia rodzinne.

Świadczenia rodzinne to zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłków rodzinnych oraz świadczenia opiekuńcze tj. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków przysługuje osobom, jeżeli spełniają określone w ustawie kryterium dochodowe na osobę w rodzinie. Świadczenia opiekuńcze poza innymi wymogami przysługują osobom z orzeczoną niepełnosprawnością.

Tabela: Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form świadczeń.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Kwota świadczeń (zł)
1.	Zasiłki rodzinne	700	368	749.669,54
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	658	478	391.762,75
2.1	urodzenia dziecka	40	40	38.334,95
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	47	42	135.828,64
2.3	samotnego wychowywania dziecka	25	19	47.529,23
2.4	kształcenie i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	8	7	5.400,00
2.5	kształcenie i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	25	21	23.145,12
2.6	rozpoczęcie roku szkolnego	351	219	31.786,03
2.7	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	3	2	2.825,00
2.8	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	64	57	26.125,82
2.9	wychowywania w rodzinie wielodzietnej	95	71	80.787,96
3.	Ogółem zasiłki rodzinne z dodatkami	1.358	846	1 141.432,29
Świadczenia opiekuńcze				
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	175	164	292.131,00
5.	Zasiłek dla opiekuna	1	1	984,30

6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	5	4	18.818,00
7.	Świadczenia pielęgnacyjne	45	45	651.102,00
8.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0	0	0
9.	Świadczenia opiekuńcze ogółem	226	214	963.035,30
10.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „BECIKOWE”	112	106	111.052,00
11.	Świadczenia rodzicielskie	67	63	413.117,00
12.	Razem świadczenia rodzinne	1.763	1.229	2 628.636,59
13.	Składki na ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna.	36	36	163.417

W porównaniu do 2017 r. liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia, zwiększyła się o 101 osób. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w porównaniu do 2017 r. wzrosła o 73 rodziny, a wydatki poniesione na wypłatę świadczeń wzrosły o 561.739,65 zł. Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego stanowią 3 % dotacji i wynoszą – 82 030,71 zł.

Kwota zwróconych nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych za 2018 r. – 5 560,66 zł
Odzyskane nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za lata ubiegłe wynoszą – 2 958,99 zł.

11. Pomoc uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego reguluje ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa określa zasady przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Tabela: Świadczenia alimentacyjne wypłacone w 2018 r.

Liczba dzieci, którym przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego	Liczba rodzin	Kwota wypłaconych alimentów
49 (2017r. - 56 dzieci)	36 (2017r.- 40 rodzin)	193.749,24 (2017r. - 218.900 zł)

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Na dzień 31.12.2018 r. od czasu obowiązywania ustawy, 106 dłużników alimentacyjnych posiada zobowiązania wobec Gminy, na łączną kwotę 2.123.954,50 zł. W 2018r. na podstawie ustawy wobec dłużników alimentacyjnych zostały podjęte następujące działania:

- złożono 16 wniosków do komornika o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego,
- przeprowadzono 19 wywiadów alimentacyjnych,
- zobowiązano 1 dłużnika do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- skierowano 5 wniosków do PUP o objęcie aktywizacją zawodową 5 dłużników,
- skierowano 24 wnioski do Prokuratury o ściganie z art. 209 kk.

Świadczenia funduszu zwrócone w 2018 r. przez dłużników alimentacyjnych - 57.317,31 zł

- w tym : dochody budżetu państwa z odsetkami - 42.460,54 zł
- dochody własne gminy - 14.856,77 zł

12. Świadczenia wychowawcze 500+.

Nabycie prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania świadczenia wychowawczego określa ustawa z dnia 17 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

Tabela: Świadczenia wychowawcze wypłacone w 2018 r.

Liczba dzieci uprawnionych do świadczenia wychowawczego	Liczba rodzin	Kwota wypłaconych świadczeń
2 179 (2017r. - 1 737 osób)	1 584 (2017r. - 1 515 rodzin)	10 736.500,00 (2017r. - 10 427.105 zł)

13. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin - „ZA ŻYCIEM”.

Od 1 stycznia 2017 r. obowiązuje ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Przewiduje ona wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu.

Tabela: Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w 2018 r.

Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie „Za Życiem”	Kwota wypłaconych świadczeń „Za Życiem”
3 (2017 r. - 5 rodzin)	12.000 (2017r. - 20 000 zł)

14. Składki na ubezpieczenia zdrowotne.

Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia społeczne z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne reguluje ustawa o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Tabela: Liczba osób, za które GOPS opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne

Składki za osoby pobierające zasiłki stałe z ustawy o pomocy społecznej		Składki za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne z ustawy o świadczeniach rodzinnych	
Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
32 (2017 r. - 30 osób)	16.789 (2017 r.-15.883)	8 (2017r. - 5 osób)	10.672 (2017r. - 12.704,65)

15. Stypendia i zasiłki szkolne.

W ramach pomocy materialnej dla uczniów przyznawane są stypendia i zasiłki szkolne. Stypendia przyznawane są uczniom, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium na osobę w rodzinie wynikającego z ustawy o pomocy społecznej tj. kwoty 528 zł. Zasiłki szkolne przysługują w przypadku wystąpienia zdarzenia losowego w rodzinie ucznia. W 2018 r. liczba korzystających ze stypendium szkolnego zmniejszyła się o 36 uczniów.

Tabela: Wydatki na wypłatę stypendiów i zasiłków dla uczniów z gminy Czernica

Wydatki ogółem	w tym środki:		Liczba uczniów, którym przyznano:	
	budżetu państwa	budżetu gminy	stypendia	zasiłek szkolny
69.606 (2017r.- 78.593,10)	58.459 (2017r.-62.642 zł)	13.953,20 (2017- 15.951,10)	67 (2017r. – 103)	0 (2017r. - 0)

16. Świadczenie „Dobry Start”.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, został wprowadzony program wspierający rodziny z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie polega na przyznaniu na dziecko, raz w roku, świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł. Świadczenie „Dobry start” przysługuje na każde dziecko bez względu na dochód rodziny.

Tabela: Liczba osób i rodzin uprawnionych do świadczenia dobry start

Liczba osób uprawnionych do świadczenia dobry start	Liczba rodzin	Kwota wypłaconych świadczeń
2.505	1.729	751.790

17. Ustalenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z upoważnienia wójta gminy kierownik GOPS wydawał osobom uprawnionym decyzje potwierdzające prawo do opieki zdrowotnej. Wydawana jest ona osobom po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. W 2018 r. jak w roku 2017 - 18 osobom potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Wydanie decyzji nie powoduje skutków finansowych dla budżetu gminy.

18. Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Od 01.01.2012 r. na gminy zostały nałożone obowiązki wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, m.in. współfinansowanie pobytu dziecka z terenu gminy w pieczy zastępczej: w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka;
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka;
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka.

Tabela: Wydatki ponoszone na współfinansowanie kosztów pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej od 2012r. do 2018r. za których pobyt gmina ponosiła wydatki:		Koszty gminy poniesione na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej od 2012 roku (zł)
2012 r.	1 dziecko	401,82
2013 r.	8 dzieci	6.906,36
2014 r.	8 dzieci	17.545,68
2015r.	7 dzieci	28.942,34
2016r.	9 dzieci	47.965.45
2017r.	14 dzieci	51.592,86
2018r.	11 dzieci	48.760,05

Jak widać z powyższej tabeli od wejścia w życie ustawy, wydatki gminy wzrastały w każdym kolejnym roku pobytu dzieci umieszczonych w pieczy. W 2018 r. wydatki w stosunku do roku 2017 były niższe o 2.832,81 zł.

19. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Zgodnie z ww. ustawą, od 2011 r. GOPS zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie.

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzone były działania skierowane zarówno do ofiar jak i sprawców przemocy. W 2018 r. odbyło się 9 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i 112 spotkań Grup Roboczych. Do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2018 r. wpłynęło od różnych podmiotów (policja, GOPS, szkoła) 29 Niebieskich Kart (w 2017 r.- 27 NK). Zarówno sprawcy jak i ofiary przemocy miały możliwość korzystania z poradnictwa prawnego i psychologicznego w Punkcie konsultacyjnym w siedzibie GOPS, w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie z poradnictwa psychologicznego dla osób doznających przemocy oraz udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym dla osób stosujących przemoc.

20. Wspieranie rodziny – asystent rodziny.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wójt zapewnia wsparcie, które prowadzone jest w formie pracy z rodziną. Pracę z rodziną prowadzi asystent rodziny zatrudniony przez GOPS. Zakres wsparcia przez asystenta w szczególności obejmuje: wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, poradnictwo, doradztwo i wsparcie w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, socjalnych, zawodowych. Asystent prowadzi pracę z rodziną w jej w miejscu zamieszkania. W realizacji zadań asystent rodziny współpracuje z pracownikiem socjalnym, szkołą, sądem, policją, służbą zdrowia oraz innymi podmiotami w zależności od potrzeb rodziny.

W 2018 r. jak w poprzednich latach GOPS złożył ofertę konkursową na ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W ramach złożonego wniosku Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 35 % kosztów wynagrodzenia i pochodnych do wynagrodzenia zatrudnionego asystenta rodziny. Pozostałe środki na koszty wynagrodzenia, podróże służbowe asystenta oraz szkolenie to środki własne gminy.

Tabela: Wydatki na zatrudnienie asystenta rodziny, liczba rodzin objętych pracą asystenta

Wydatki poniesione na zatrudnienie asystentów rodziny w zł			Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny
Wydatki ogółem	w tym: dotacja	w tym: środki własne	
38.804,55	13.524,00	25.280,55	15

21. Placówki wsparcia dziennego.

Od 1 stycznia 2016 r. cztery placówki wsparcia dziennego działające w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uchwałą Rady Gminy Czernica zostały włączone do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Prowadzone były w formie świetlic środowiskowych. W 2018 r. placówki działały w Czernicy, Kamieńcu Wrocławskim i Gajkowie. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku.

GOPS w 2018 r. realizował również program opiekuńczo wychowawczy z elementami profilaktyki. Zajęcia o charakterze profilaktyczno – opiekuńczym dla dzieci realizowane były w Krzykowie, Wojnowicach, Jeszkowicach, Chrzastawie Wielkiej i Ratowicach. Zajęcia w każdej z tych miejscowości odbywały się przeważnie dwa razy w tygodniu.

Codzienne zajęcia w placówkach wsparcia dziennego jak i w ramach programu profilaktycznego opierały się zarówno na pracy indywidualnej z wychowankami, polegającej na odrabianiu lekcji i prowadzeniu zajęć wyrównawczych, jak również na pracy z grupą poprzez takie formy zajęć jak:

- zajęcia artystyczne – plastyczne, rękodzieło,
- zajęcia profilaktyczne,
- seanse filmowe- klub młodego filmowca,
- wyjazdy integracyjne,
- zajęcia ruchowo- taneczne,
- zajęcia teatralne,
- zajęcia kulinarne,
- zajęcia czytelnicze- „Bajkowa walizka”,
- zajęcia cykliczne „Spotkania z artystą”,
- zajęcia chemiczne – „Laboratorium niezwykłości”,
- zajęcia ceramiczne,
- zajęcia rozwijające myślenie logiczne oraz kreatywność- „Jestem twórczy”.

W 2018 r. liczba dzieci zapisanych na zajęcia w poszczególnych świetlicach wynosiła: w Czernicy 65, Krzykowie 21, Chrzastawie Wielkiej 30, Wojnowicach 40, Jeszkowicach 70 dzieci, Ratowicach 35, Kamieńcu Wrocławskim 65, w Gajkowie 14.

Średnio w codziennej pracy placówek uczestniczyło w Czernicy 7 osób, w Kamieńcu

Wrocławskim 7 osób, w Gajkowie 6 osób. W zajęciach profilaktycznych średnio uczestniczyło w Ratowicach 13 osób, Jeszkowicach 12 osób, Wojnowicach 10 osób, Chrzastawie Wielkiej 8 osób, Krzykowie 7 osób.

Największym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia tematyczne: **zajęcia rękodzieła** pt. „Spotkanie z artystą” oraz zajęcia chemiczne pt.: „Laboratorium niezwykłości”. W ramach zajęć „Spotkanie z artystą”, odbyły się warsztaty ozdób wielkanocnych, wianków i dekoracji wiosennych, ozdób z masy porcelanowej, dzieci wykonywały obrazy, szyły poduszeczki, dekorowały lampiony. Powstałe prace zdobią świetlice i domy uczestników. Zajęcia świetlicowe cieszyły się szczególnie dużym zainteresowaniem, w czasie ferii zimowych oraz w czasie wakacji, gdzie frekwencja często wynosiła ponad 15 dzieci, co wymagało zabezpieczenia w takim przypadku drugiego wychowawcy.

W ramach działalności świetlic, dzieci włączyły się w lokalne działania takie jak: kiermasz wielkanocny zorganizowany w Ratowicach. Dzieci oraz młodzież z terenu gminy miały okazję uczestniczyć w **warsztatach ceramicznych**, w powstałej w 2017r. pracowni ceramicznej. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem. Zorganizowane były dwa cykle zajęć. W ramach pierwszego odbyło się siedem spotkań, w ramach drugiego cyklu odbyło się pięć zajęć.

Dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży okazały się wspólne wyjazdy i zajęcia organizowane dla dzieci ze wszystkich świetlic, w tym:

- 1) **„Bał karnawałowy”** dzieci uczestniczyły w rozgrywkach planszowych oraz w zabawach i tańcach integracyjnych.
- 2) **„Międzynarodowy Dzień Ziemi”** wychowankowie Świetlic wzięli udział w akcji pt.: **„Posprzątajmy wspólnie naszą okolicę”**, uczestniczyli w warsztatach ekologicznych, wspólnie sprząkali swoją okolicę oraz sadzili kwiaty.
- 3) **„Ergoshow”** po raz pierwszy w gminie odbyła się impreza sportowa „Ergoshow” czyli wyścigi na ergometrach wioślarskich. Spotkanie zostało zorganizowane przy współpracy z Klubem Wioślarskim „Pegaz” z Wrocławia.
- 4) Kampania ogólnopolska **„Postaw na rodzinę”**- w ramach kampanii odbyły się: „spotkania z policjantem”, na których realizowano tematy z zakresu bezpieczeństwa podczas wakacji oraz znakowanie rowerów. Zostały przeprowadzone warsztaty na temat relacji w rodzinie, znaczenia „mocne korzenie” u dorastającego człowieka, więzi rodzinnych i znaczeniu rodziny. Odbyły się warsztaty „Tata i ja” oraz „Mama i ja”. Zorganizowany został konkurs plastyczny „Portret rodzinny”.
- 5) **„Zabawa andrzejkowa”** w Wojnowicach dla dzieci i młodzieży ze wszystkich świetlic.
- 6) **„Wigilia Świetlic”**. Uczestniczyły w niej zarówno dzieci z placówek wsparcia, jak i dzieci uczęszczające na zajęcia profilaktyczne: z Chrzastawy, Jeszkowic, Wojnowic i Ratowic. To wydarzenie było również podsumowaniem całorocznej pracy.
- 7) **wspólne wyjazdy kulturalno – rekreacyjne**, kina, kręgielni, na basen do Oławy, Papugarni, Zoo Team – wystawa zwierząt egzotycznych, do ogrodu botanicznego, do Kolejkowa, na sanki do Andrzejówki, mikołajkowy do kina, na jarmark bożonarodzeniowy do Wrocławia.

Wychowawcy placówek wsparcia dziennego na bieżąco współpracowali z pedagogami i psychologami lokalnych placówek oświatowych. Działania były skierowane na współpracę z bibliotekami oraz innymi podmiotami chętnymi do współpracy.

22. Ogólnopolska karta dużej rodziny.

Do zadań gminy należy realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Zadanie to zostało zlecone do realizacji GOPS. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z co najmniej trójką dzieci. Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny należy złożyć stosowny wniosek w gminie odpowiadającej miejscu zamieszkania wnioskodawcy.

W 2018 r. wydano 234 Karty Dużej Rodziny dla 69 rodzin, w tym 85 kart dla rodziców oraz 149 kart dla dzieci.

23. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Zgodnie z uchwałą rady gminy, GOPS realizował Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Budżet na realizację programu pochodzi z opłat wnoszonych przez przedsiębiorców za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2018r. budżet wynosił 265.365,87 złotych. Środki finansowe przeznaczone były na realizację zadań przewidzianych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wydatki programu związane były z: zatrudnieniem specjalistów w Punkcie konsultacyjnym, zakupem programów profilaktycznych do realizacji w placówkach oświatowych na terenie gminy, działalnością Gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, działalnością placówek wsparcia dziennego, realizację programu opiekuńczo - wychowawczego z elementami profilaktyki. Program skierowany był do dzieci młodzieży i prowadzony w tych miejscowościach, w których nie działały placówki wsparcia dziennego; w Chrzęstawie Wielkiej, Wojnowicach, Krzykowie, Ratowicach i Jeszkowicach. W realizacji Programu GOPS współpracował z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, służbą zdrowia, zespołem interdyscyplinarnym, Komisją ds. rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innymi specjalistami z dziedziny uzależnień.

24. Inne zadania.

Realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

GOPS od kilku lat realizuje Rządowy program w zakresie dożywiania, do końca 2018 r. pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Na podstawie złożonego wniosku i zapewnieniu środków własnych w wysokości 40 %, gmina otrzymała środki z budżetu państwa w wysokości 60% na realizację programu. Środki przeznaczone są w szczególności na zakup posiłków i organizację dowozu posiłków do szkół na terenie gminy.

Pomoc w postaci posiłku, udzielana była dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, dzieciom w wieku przedszkolnym oraz osobom starszym, które ze względu na wiek lub stan zdrowia takiej pomocy potrzebowały. Oprócz ciepłego posiłku udzielana była pomoc rzeczowa w postaci produktów żywnościowych oraz zasiłki celowe na zakup żywności. Programem zostało objętych ogółem 99 osób (w 2017 r.-173, 2016r.- 252, 2015 r.- 325 osób). **Liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy w formie jednego ciepłego posiłku w szkole maleje. W ocenie GOPS wynika to głównie z braku chęci zarówno rodziców jak i dzieci do korzystania z tej formy pomocy i wprowadzenia świadczenia wychowawczego 500 +.** Realizację programu „Posiłek dla potrzebujących” przedstawiają poniższe tabele.

Tabela: Środki na realizację programu

Koszt programu ogółem w zł	w tym:					Liczba zakupion. posiłków	Średni koszt posiłku w zł
	koszt zakupion. posiłków	kwota zasiłków celowych	pomoc rzeczowa	koszt dowozu posiłków w	doposaż. punktu wydawan. posiłków		
59.245	38.625	8.130	350	12.140	0	5.948	5,88

Tabela: Liczba osób objętych programem.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby
Liczba osób objęta programem	99	18	41	40
w tym liczba osób korzystających z: = posiłku	63	13	41	9
w tym liczba osób, którym dowożono posiłek	15	0	15	0
= zasiłku celowego	46	10	4	32
= świadczenia rzeczowego	2	0	0	2

Posiłki w szkole i w przedszkolu w Czernicy oraz w szkole w Dobrzykowicach wydawane były dzieciom na miejscu w stołówce. Posiłki dla uczniów szkół w Ratowicach i Chrzastawie Wielkiej dowożone były ze stołówki szkolnej z Czernicy. Posiłki dla pozostałych oddziałów przedszkolnych na terenie gminy oraz do szkoły w Kamieńcu Wrocławskim, dowożone były przez firmy cateringowe. W 2018r. bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego na wniosek dyrektorów szkół, wydano ogółem 519 posiłków na kwotę 3.662 zł, dla 9 dzieci z terenu gminy.

Organizacja i koordynowanie działania Punktu konsultacyjnego

W siedzibie GOPS działa Punkt konsultacyjny. W ramach punktu mieszkańcy Gminy mogą korzystać z bezpłatnej pomocy i konsultacji ze specjalistami: psychologa i prawnika, terapeuty. W 2018 r. psychoterapeuta ds. uzależnień udzielił 78 porad psychologicznych, w szczególności z zakresu uzależnienia, współuzależnienia, w sytuacjach kryzysowych, występowania przemocy w rodzinie, problemów wychowawczych i rodzinnych.

Prawnik udzielił ogółem 140 porad prawnych, w szczególności z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, w związku z przemocą w rodzinie oraz uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.

Pomoc żywnościowa – Program Operacyjny 2014-2020

GOPS w listopadzie 2015 r. przystąpił do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

Do korzystania z pomocy w postaci bezpłatnej żywności uprawnione są osoby, które spełniają określone przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kryteria

kwalifikowalności tj. dochód osoby i rodziny nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w art.7 ustawy o pomocy społecznej:

- osoba samotnie gospodarująca – 1.402,00 zł
- rodzina – 1.056,00 zł na osobę w rodzinie

W roku 2018 Ośrodek realizował program poprzez wydawanie skierowań do punktów odbioru żywności we Wrocławiu. W okresie od stycznia do czerwca 2018 r. skierowania wydawane były do realizacji w PCK we Wrocławiu na ul. Bujwida dla - 26 rodzin tj. 58 osób.

W okresie od lipca do grudnia 2018 r. skierowania wydawane były po odbiór żywności w Chrześcijańskiej Służbie Charytatywnej we Wrocławiu, ul. Żeromskiego - dla 16 rodzin tj. 25 osób. Łącznie w roku 2018 wydano skierowań do odbioru żywności dla 42 rodzin tj. 83 osób.

Prace społecznie użyteczne

Na podstawie Porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy we Wrocławiu i Gminą Czernica, GOPS koordynował prace społecznie użyteczne na terenie gminy. Do prac społecznie użytecznych kierowane są przez urząd pracy osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej.

W 2018r. od marca do grudnia prace społecznie użyteczne wykonywały 4 osoby w wymiarze do 10 godzin tygodniowo, w następujących jednostkach gminy:

- 1) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i placówkach wsparcia dziennego - 3 osoby;
- 2) Zespole Szkół w Chrzęstawie Wielkiej - 1 osoba.

Nazwa działania – programu	Odbiorcy	Instytucja, z którą zawarto umowę na realizację projektu	Całkowity koszt projektu	KOSZTY PROGRAMU		Opis działania
				POZYSKANE	WŁASNE	
„Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018”.	15 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	38.804,55	13.524,00	25.280,55	Przygotowanie wniosku konkursowego ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zatrudnienie i skierowanie asystenta do pracy z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze
Rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	99 osoby - dzieci, młodzież, osoby dorosłe	Wojewoda Dolnośląski	59.245,00	30.000,00	29.245,00	Przygotowanie wniosku o dofinansowanie programu. Organizacja zakupu i dowozu posiłków dla dzieci, młodzieży i osób starszych. Udzielanie pomocy w postaci żywności oraz zasiłków na zakup żywności.
Wartość ogółem			98.049,55	43.524,00	54.525,55	

PROGRAMY I PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ GOPS W 2018 R.

PROJEKTY SOCJALNE I DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWE REALIZOWANE W 2018 R.

Nazwa działania - programu	Odbiorcy	Współpraca, partnerstwo - z kim	Źródło finansowania	Opis działania
1	2	3	4	5
Punkt konsultacyjny	218 konsultacji Osoby uzależnione i współuzależnione, dotknięte przemocą i innymi problemami.	GOPS	Wkład własny	Bieżąca koordynacja pracy specjalistów w Punkcie.
Warsztaty wiosenne – wianki wielkanocne w ramach projektu Centrum Aktywnego Seniora (CAS)	16 seniorów z Gminy Czernica	GOPS	Wkład własny wkład uczestników	Organizacja spotkania, zakup materiałów na warsztaty.
Zajęcia ceramiczne w ramach CAS	12 seniorów - mieszkańcy gminy	GOPS	Wkład własny, wkład uczestników	Organizacja spotkania, zakup materiałów na warsztaty.
Warsztaty florystyczne (CAS)	13 seniorów- mieszkańcy gminy	GOPS	Wkład własny, wkład uczestników	Organizacja spotkania, zakup materiałów na warsztaty.
„Rodzinne Piknikowanie w Zielonej Osadzie”	16 osób - objętych asystenturą, rodziny niepełne	GOPS	Wkład własny	Organizacja pikniku, zakup produktów, zapewnienie transportu, przeprowadzenie zabaw, gier integracyjnych,
Wigilia w ramach projektu socjalnego	40 osób Osoby starsze i samotne z gminy Czernica	GOPS	Wkład własny	Organizacja imprezy, poczęstunku wigilijnego, paczek świątecznych dla uczestników. Zapewnienie transportu.
Trzy wyjazdy turystyczno-krajoznawcze	140 osób z terenu gminy Czernica	GOPS Stowarzyszenie „Rozwiń Skrzydła”	Wkład osobowy, dofinansowanie z gminę	Przygotowanie planu wyjazdów, zapewnienie transportu, noclegów, wyżywienia, przewodnika, opieka nad grupą
Działania skierowane do dzieci i młodzieży				
1	2	3	4	5
„Mikołajki”- wyjazd do kina	65 dzieci z terenu gminy, objętych programem dożywiania oraz uczęszczających do Świetlic Środowiskowych	GOPS	GOPS	Organizacja wyjazdu tj. zapewnienie transportu, zakup biletów do kina, poczęstunku,

Skierowanie dzieci na kolonię letnią do miejscowości Jastrzębia Góra	10 dzieci z terenu gminy	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu we współpracy z Biurem Podróży POLTUR GOPS	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu	Zakwalifikowanie dzieci, wydanie i zebranie wypełnionych kart kolonijnych, przekazanie organizatorowi kolonii
Wigilia dla dzieci ze świetlic środowiskowych	80 dzieci uczęszczających na zajęcia do świetlic	GOPS	Wkład własny	Organizacja imprezy, poczęstunek wigilijny, prezentacja występów poszczególnych świetlic, jasełka.

XIV. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY CZERNICA

W 2018 r. Rada Gminy Czernica podjęła 98 uchwał w tym 34 z przymiotem prawa miejscowego. Organy nadzoru nie dopatrzyły się żadnych nieprawidłowości, potwierdzając tym samym, że uchwały są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i nie naruszają właściwego gospodarowania finansami publicznymi.

Wojewoda Dolnośląski nie wydał zarządzeń zastępczych, o których mowa w art. 98a ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym.

Podjęte uchwały zostały wykonane lub są na bieżąco realizowane przez wójta gminy z wyłączeniem go niedotyczących, z zachowaniem procedur i terminów wynikających z poszczególnych uchwał.

lp	W sprawie	Numer/ z dnia	Wejście w życie i sposób wykonania
1	2	3	4
1.	zmiany w budżecie Gminy Czernica na 2018 rok	XXXVIII/313/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		02.02.2018 r.	
2.	zmiany uchwały nr XXXVII/311/2017 Rady Gminy Czernica z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czernica na lata 2018-2027	XXXVIII/314/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		02.02.2018 r.	
3.	przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Czernica na lata 2017-2032”	XXXVIII/315/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		02.02.2018 r.	
4.	zatwierdzenia planów pracy Komisji Rady Gminy Czernica na rok 2018	XXXVIII/316/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		02.02.2018 r.	
5.	zmian w budżecie Gminy Czernica na 2018 rok	XXXIX/317/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		28.02.2018 r.	
6.	dopłaty do ceny taryfowej dla wszystkich taryfowych grup odbiorców w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków	XXXIX/318/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		28.02.2018 r.	
7.	uchwalenia Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Zakładu Gospodarki Komunalnej Czernica Sp. z o.o. na lata 2018 – 2021	XXXIX/319/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – w trakcie.
		28.02.2018 r.	
8.	nadania nazw ulic w miejscowości Krzyków	XXXIX/320/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz.
		28.02.2018 r.	

			Woj. Dol. dn. 08.03.2018 r. poz. 1168 – wykonano.
9.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Chrzęstawa Wielka	XXXIX/321/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 08.03.2018 r. poz. 1169 – wykonano.
		28.02.2018 r.	
10.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Chrzęstawa Wielka	XXXIX/322/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 08.03.2018 r. poz. 1170 - wykonano.
		28.02.2018 r.	
11.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Wrocławskiego z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. „Utrzymanie i rozwój Systemu Informacji Przestrzennej Powiatu Wrocławskiego wroSIP” w roku 2018	XXXIX/323/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		28.02.2018 r.	
12.	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Czernica w 2018 r.	XXXIX/324/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		28.02.2018 r.	
13.	ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Czernica	XXXIX/325/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 r.– ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 8.03.2018 r. poz. 1171. – realizowana na bieżąco.
		28.02.2018 r.	
14.	zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej im. Stulecia Odzyskania Niepodległości Polski w Dobrzykowicach	XXXIX/326/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		28.02.2018 r.	
15.	przekształcenia Szkoły Podstawowej im. Stulecia Odzyskania Niepodległości Polski w Dobrzykowicach	XL/327/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		14.03.2018 r.	
16.	przekształcenia oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej im. Stulecia Odzyskania Niepodległości Polski w Dobrzykowicach w Przedszkole Publiczne w Dobrzykowicach	XL/328/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		14.03.2018 r.	
17.	utworzenia Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dobrzykowicach	XL/329/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		14.03.2018 r.	
18.	projektu uchwały w sprawie zmiany	XL/330/2018	Uchwała wchodzi w życie z

	uchwały nr XXVIII/228/2017 Rady Gminy Czernica z dnia 3 marca 2017r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego	14.03.2018 r.	dniem podjęcia – wykonano.
19.	podziału Gminy na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu	XL/331/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		14.03.2018 r.	Uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Dol.– ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 20.03.2018 r. poz. 1404.
20.	zmiany w budżecie Gminy Czernica na 2018 rok	XLI/332/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		28.03.2018 r.	
21.	zmiany uchwały nr XXXVII/311/2017 Rady Gminy Czernica z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czernica na lata 2018-2027	XLI/333/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		28.03.2018 r.	
22.	zmiany uchwały nr XXVIII/228/2017 Rady Gminy Czernica z dnia 3 marca 2017r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego	XLI/334/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Dol.– ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 10.04.2018 r. poz. 1866.
		28.03.2018 r.	
23.	określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom pełniącym stanowiska kierownicze oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli, dla których nie ustalono takiego wymiaru	XLI/335/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. z mocą obowiązującą od 1 września 2018 r.– ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 10.04.2018 r. poz. 1867 – na bieżąco.
		28.03.2018 r.	
24.	podziału Gminy Czernica na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych	XLI/336/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Dol.– ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 10.04.2018 r. poz. 1868.
		28.03.2018 r.	
25.	uchwała nr XXXIX/325/2018 Rady Gminy Czernica z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych	XLII/337/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 16.05.2018 r. poz. 2619 - realizowana na bieżąco.
		09.05.2018 r.	

	przez Gminę Czernica		
26.	ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz określenia wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czernica	XLII/338/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 16.05.2018 r. poz. 2620 – realizowana na bieżąco.
		09.05.2018 r.	
27.	określenia regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wychowania przedszkolnego oraz kryteriów wyboru ofert	XLII/339/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 16.05.2018 r. poz. 2621 – realizowana na bieżąco.
		09.05.2018 r.	
28.	zmiany w budżecie Gminy Czernica na 2018 rok	XLIII/340/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		06.06.2018 r.	
29.	zmiany uchwały nr XXXVII/311/2017 Rady Gminy Czernica z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czernica na lata 2018-2027	XLIII/341/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		06.06.2018 r.	
30.	ustalenia wynagrodzenia Wójtowi Gminy Czernica	XLIII/342/2018	Uchwała wchodzi w życie od dnia 1 lipca 2018 r. – wykonano.
		06.06.2018 r.	
31.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Wojnowice	XLIII/343/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 18.06.2018 r. poz. 3123 – wykonano.
		06.06.2018 r.	
32.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Wojnowice	XLIII/344/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 18.06.2018 r. poz. 3124 – wykonano.
		06.06.2018 r.	
33.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Nadolice Małe	XLIII/345/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 18.06.2018 r. poz. 3125 – wykonano.
		06.06.2018 r.	
34.	zatwierdzenia sprawozdania finansowego	XLIV/346/2018	Uchwała wchodzi w życie z

	Gminy Czernica za 2017 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Czernica za 2017 rok	29.06.2018 r.	dniem podjęcia.
35.	absolutorium dla Wójta Gminy Czernica	XLIV/347/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		29.06.2018 r.	
36.	w sprawie zmiany w budżecie Gminy Czernica na 2018 rok	XLIV/348/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		29.06.2018 r.	
37.	zmiany uchwały nr XXXVII/311/2017 Rady Gminy Czernica z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czernica na lata 2018-2027	XLIV/349/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		29.06.2018 r.	
38.	rozpatrzenia skargi Pani D. J. na działalność Wójta Gminy Czernica i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	XLIV/350/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano, Przewodniczący Rady Gminy Czernica zawiadomił skarżącą o sposobie rozpatrzenia skargi.
		29.06.2018 r.	
39.	przyjęcia projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków	XLIV/351/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		29.06.2018 r.	
40.	ustalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Czernica	XLIV/352/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 12.07.2018 r. poz. 3587 – realizowana na bieżąco.
		29.06.2018 r.	
41.	określenia formatu elektronicznego, warunków i trybu składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacji i deklaracji na podatek od nieruchomości, rolny i leśny	XLIV/353/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 12.07.2018 r. poz. 3588 – realizowana na bieżąco.
		29.06.2018 r.	
42.	dopuszczenia zapłaty podatków stanowiących dochód budżetu Gminy Czernica za pomocą innego instrumentu płatniczego	XLIV/354/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 12.07.2018 r. poz. 3589 – realizowana na bieżąco.
		29.06.2018 r.	
43.	wskazania wstępnych miejsc lokalizacji przystanków komunikacyjnych zlokalizowanych przy drodze wojewódzkiej nr 455 w miejscowościach: Ratowice oraz	XLIV/355/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizacja po stronie zarządcy drogi (DSDiK Wrocław)
		29.06.2018 r.	

	Gajków		
44.	wskazania wstępnych miejsc lokalizacji przystanków komunikacyjnych zlokalizowanych przy drogach powiatowych w miejscowościach: Dobrzykowice (1924D), Kamieniec Wrocławski (1926D), Jeszkowice (1925D) oraz Wojnowice (1928D)	XLIV/356/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizacja po stronie zarządcy drogi (Starostwo Powiatowe).
		29.06.2018 r.	
45.	przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czernica	XLIV/357/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – w trakcie.
		29.06.2018 r.	
46.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu elektrowni wodnej w obrębie Jeszkowice, gmina Czernica	XLIV/358/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – w trakcie.
		29.06.2018 r.	
47.	zaopiniowania połączenia gmin w celu utworzenia okręgu wyborczego do Rady Powiatu Wrocławskiego	XLIV/359/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		29.06.2018 r.	
48.	zmian w budżecie Gminy Czernica na 2018 rok	XLV/360/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		03.08.2018 r.	
49.	zmiany uchwały nr XXXVII/311/2017 Rady Gminy Czernica z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czernica na lata 2018-2027	XLV/361/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		03.08.2018 r.	
50.	zmiany uchwały nr XL/331/2018 Rady Gminy Czernica z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Czernica na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu	XLV/362/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 9.08.2018 r. poz. 3938.
		03.08.2018 r.	
51.	zmian w budżecie Gminy Czernica na 2018 rok	XLVI/363/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		29.08.2018 r.	
52.	zmiany uchwały nr XXXVII/311/2017 Rady Gminy Czernica z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czernica na lata 2018-2027	XLVI/364/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		29.08.2018 r.	
53.	ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Czernica i ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Czernica miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	XLVI/365/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 11.09.2018 r. poz. 4313 – realizowana na
		29.08.2018 r.	

			bieżąco.
54.	zmiany uchwały w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Czernicy	XLVI/366/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 11.09.2018 r. poz. 4314 – realizowana na bieżąco.
		29.08.2018 r.	
55.	zmiany uchwały w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Czernica	XLVI/367/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 11.09.2018 r. poz. 4315 – realizowana na bieżąco.
		29.08.2018 r.	
56.	zmian w budżecie Gminy Czernica na 2018 rok	XLVII/368/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		03.10.2018 r.	
57.	zmiany uchwały nr XXXVII/311/2017 Rady Gminy Czernica z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czernica na lata 2018-2027	XLVII/369/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		03.10.2018 r.	
58.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Nadolice Wielkie	XLVII/370/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 18.10.2018 r. poz. 5080 – wykonano.
		03.10.2018 r.	
59.	wykonywania obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej	XLVII/371/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. i ma zastosowanie do kadencji następującej po kadencji, w czasie której weszła w życie – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 18.10.2018 r. poz. 5081 – realizowana na bieżąco.
		08.10.2018 r.	
60.	zmieniająca uchwałę nr XXXIV/278/2017 Rady Gminy Czernica z dnia 18 października 2017 r. w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Czernica	XLVII/372/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2018 roku – wykonano.
		08.10.2018 r.	
61.	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy	XLVII/373/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj.

	Czernica i ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Czernica miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	08.10.2018 r.	Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 18.10.2018 r. poz. 5082. – realizowana na bieżąco.
62.	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wrocławskiemu w zakresie współfinansowania realizacji zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1923D na odcinku od skrzyżowania z drogą 1535D w miejscowości Dobrzykowice do przejazdu kolejowego obręb Dobrzykowice gm. Czernica w zakresie budowy chodnika, ETAP I - od ul. Wrocławskiej do ul. Modrzewiowej”	XLVIII/374/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		08.10.2018 r.	
63.	zmiany Statutu Gminy Czernica	XLVIII/375/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 02.11.2018 r. poz. 5379 – wykonano.
		30.10.2018 r.	
64.	zmian w budżecie Gminy Czernica na 2018 rok	XLVIII/376/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		30.10.2018 r.	
65.	zmiany uchwały nr XXXVIII/262/2013 Rady Gminy Czernica z dnia 30 sierpnia 2013 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Czernica, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Czernica oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków	XLVIII/377/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 14.11.2018 r. poz. 5649 – realizowana na bieżąco.
		30.10.2018 r.	
66.	określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania	XLVIII/378/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 14.11.2018 r. poz. 5650 – realizowana na bieżąco.
		30.10.2018 r.	
67.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Nadolice Małe	XLVIII/379/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 14.11.2018 r. poz. 5651 – wykonano
		30.10.2018 r.	
68.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Jeszkowice	XLVIII/380/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz.
		30.10.2018 r.	

			Woj. Dol. dn.14.11.2018 r. poz. 5652 – wykonano.
69.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Jeszkowice	XLVIII/381/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol– ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn.14.11.2018 r. poz. 5653 – wykonano.
		30.10.2018 r.	
70.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Gajków	XLVIII/382/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol– ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn.14.11.2018 r. poz. 5654 – wykonano.
		30.10.2018 r.	
71.	wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Czernica	I/1/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		19.11.2018 r.	
72.	wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Czernica	I/2/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		19.11.2018 r.	
73.	ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Czernica	I/3/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – wykonano.
		19.11.2018 r.	
74.	powołania Komisji Stałych Rady Gminy Czernica, ustalenia przedmiotu ich działania oraz stanu ilościowego	I/4/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		19.11.2018 r.	
75.	ustalenia składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Czernica i wyboru przewodniczącego	I/5/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		19.11.2018 r.	
76.	ustalenia składu osobowego Komisji Zagospodarowania Przestrzennego, Ochrony Środowiska i Rolnictwa Rady Gminy Czernica	I/6/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		19.11.2018 r.	
77.	ustalenia składu osobowego Komisji Oświaty i Spraw Społecznych Rady Gminy Czernica	I/7/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		19.11.2018 r.	
78.	ustalenia składu osobowego Komisji Budżetu i Finansów Rady Gminy Czernica	I/8/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		19.11.2018 r.	
79.	ustalenia składu osobowego Komisji skarg, wniosków i petycji Rady Gminy Czernica	I/9/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		19.11.2018 r.	
80.	ustalenia składu osobowego Komisji	I/10/2018	Uchwała wchodzi w życie z

	Kapituły Rady Gminy Czernica	19.11.2018 r.	dniem podjęcia.
81.	uchwałę w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji Zagospodarowania Przestrzennego, Ochrony Środowiska i Rolnictwa Rady Gminy Czernica	II/11/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		30.11.2018 r.	
82.	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji Oświaty i Spraw Społecznych Rady Gminy Czernica	II/12/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		30.11.2018 r.	
83.	zmian w budżecie Gminy Czernica na 2018 rok	II/13/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		30.11.2018 r.	
84.	określenia stawek podatku od nieruchomości i wprowadzenia zwolnień przedmiotowych od tego podatku	II/14/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 04.12.2018 r. poz. 6022 – wykonano.
		30.11.2018 r.	
85.	Rocznego Programu Współpracy Gminy Czernica z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok;	II/15/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. – wykonano. – realizowana na bieżąco.
		30.11.2018 r.	
86.	ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia i mieszkaniach chronionych mieszkańców Gminy Czernica	II/16/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 04.12.2018 r. poz. 6023 - w trakcie.
		30.11.2018 r.	
87.	w sprawie zmiany uchwały nr XXIV/205/2016 Rady Gminy Czernica z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czernica	II/17/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. - realizowana na bieżąco.
		30.11.2018 r.	
88.	ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz określenia wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czernica;	II/18/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.– ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 04.12.2018 r. poz. 6025 – realizowana na bieżąco.
		30.11.2018 r.	
89.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Nadolice Małe	II/19/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz.
		30.11.2018 r.	

			Woj. Dol. dn. 04.12.2018 r. poz. 6026 – wykonano.
90.	zmian w budżecie Gminy Czernica na 2018 rok	III/20/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – realizowana na bieżąco.
		28.12.2018 r.	
91.	w sprawie wydatków budżetowych, których niezrealizowane planowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2018	III/21/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – w trakcie.
		28.12.2018 r.	
92.	budżetu Gminy Czernica na 2019 rok	III/22/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r. i podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Dol. r.– ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 27.02.2019 r. poz. 1290.
		28.12.2018 r.	
93.	Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czernica na lata 2019-2032	III/23/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r. – w trakcie
		28.12.2018 r.	
94.	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji Oświaty i Spraw Społecznych Rady Gminy Czernica	III/24/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		28.12.2018 r.	
95.	ustanowienia wieloletniego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	III/25/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r. – realizowana na bieżąco.
		28.12.2018 r.	
96.	uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czernica na 2019 r.	III/26/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r. – realizowana na bieżąco.
		28.12.2018 r.	
97.	zmiany uchwały w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż 3 lata	III/27/2018	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Dol. – ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Dol. dn. 09.01.2019 r. poz. 192 – realizowana na bieżąco.
		28.12.2018 r.	
98.	zatwierdzenia planów pracy Komisji Rady Gminy Czernica na rok 2019	III/28/2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
		28.12.2018 r.	

XV. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Zadania w sferze kultury „duchowej” przypisane wójtowi, realizowała Gminna Biblioteka Publiczna w Czernicy wyposażona w osobowość prawną (dalej Biblioteka) której misją jest efektywne zaspokajanie potrzeb i oczekiwań oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczności lokalnej, rozpoznawanie i zaspokajanie potrzeb edukacyjnych, zapewnienie profesjonalnego poziomu swoich usług oraz świadome promowanie kultury. Biblioteka w 2018 r. otrzymała z budżetu gminy na realizację zadań statutowych dotacje w wysokości 964 tys. zł.

Biblioteka główna oraz jej 5 filii i jeden punkt biblioteczny wymagają znacznych nakładów inwestycyjnych podnoszących ich funkcjonalność, dostosowanie dla osób z niepełnosprawnościami, warunki pracy bibliotekarzy, bezpieczeństwo korzystających związane z lokalizacją niektórych filii. W tym celu w budżecie na 2019 r. zabezpieczono środki finansowe na opracowanie dokumentacji projektowych zmierzających do modernizacji i przebudowy głównej Biblioteki w Czernicy oraz filii w: Kamieńcu Wrocławskim, Chrząsatwie Wielkiej i Dobrzykowicach. Prace projektowe trwają.

Punkt biblioteczny w Dobrzykowicach uruchomiony w grudniu 2018 r. usytuowany jest w budynku starej szkoły na pierwszej kondygnacji. Przeprowadzono malowanie w trzech salach, którymi dysponuje biblioteka. W jednej sali znajduje się wypożyczalnia, druga przeznaczona jest na warsztaty, trzecia jako zaplecze. Lokal wymaga gruntownego remontu, dostosowania do funkcji biblioteki oraz obsługi osób niepełnosprawnych.

Pomimo tych trudnych warunków Biblioteka prowadziła w 2018 r. skutecznie i z powodzeniem działalność statutową. I tak, w roku 2018 pozyskano łączne środki w kwocie 37 900 w tym: 18 700 zł. – z programu „Niepodległa” 16 000 zł - na zakup nowości wydawniczych ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 3 200zł – z Dyskusyjnego Klubu Książki. Środki wypracowane przez bibliotekę to 34 196 zł. i 2000 zł przekazane w darowiźnie na organizację spotkania z Urszulą Dudziak.

Dyrektor Biblioteki ogłosił konkurs na projekt i wykonanie muralu na budynku biblioteki w Nadolicach Wielkich. To jedyny w gminie profesjonalnie wykonany mural. W wybór projektu i jego realizację zaangażował się prof. ASP we Wrocławiu Adam Chmielowiec.

1. Przedsięwzięcia promujące książkę i czytanie w GBP w Czernicy.

W bibliotece głównej odbyły się cztery spotkania autorskie z twórcami literatury pięknej i literatury faktu. Wszystkie związane były z promocją najnowszych książek.

2. Działania jednorazowe.

Wybór Najlepszego Czytelnika Roku 2017 - uroczyste spotkanie z oprawą muzyczną, podczas którego statuetki i nagrody książkowe otrzymali najlepsi czytelnicy dwóch kategorii czytelniczych - osoby dorosłe oraz młodzież i dzieci.

Noc Bibliotek- 12 godzinny cykl imprez skierowany do różnych grup użytkowników Biblioteki.

Dzień Głośnego Czytania- zajęcia czytelnicze dla wybranej klasy szkoły podstawowej.

Promocja biblioteki w Internecie - przeprowadzono facebookową akcję: #Iknowalibrarianwho. Było to włączenie się do międzynarodowej akcji promującej biblioteki, bibliotekarzy i modę na korzystanie z bibliotek. Ponadto aktywnie i ciekawie prowadzona była facebookowa strona biblioteki, za co jedna z bibliotekarek w Czernicy otrzymała wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie im. Olgii Rok na kreatywną bibliotekarkę.

3. Działania cykliczne.

Lekcje biblioteczne i inne spotkania z najmłodszymi. W ramach współpracy Biblioteki z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Czernicy, przeprowadzono lekcje biblioteczne, spotkania czytelnicze i okazjonalne. Uczestnicy pracują w małych grupach, odpowiadają na zadawane pytania.

Teatrzyk Kamishibai – podczas Dnia Głośnego czytania zaprezentowano dzieciom różne formy przekazu tekstu literackiego. Wśród nich był między innymi teatrzyk Kamishibai, który jest atrakcyjną formą literacką, łączącą w sobie elementy teatru i literatury pięknej.

Kluby czytelnicze /DKK/ - przy Bibliotece działają dwa kluby czytelnicze jeden dla dorosłych drugi dla dzieci. Spotkania odbywały się raz w m-cu.

DKK dla dorosłych „Wybieram książkę”. Spotkania z czytelnikami poświęcone wybranym książkom lub dotyczące konkretnego zagadnienia (np. ryzykowania życia przez alpinistów).

DKK dla młodzieży Klub Przyjaciół Dobrej Książki - prowadzony jest przy współpracy z nauczycielem szkoły podstawowej.

Warsztaty fotograficzne prowadzone były w Bibliotece (część teoretyczna) i w plenerze przez dziennikarkę, fotografkę z zamiłowania i mieszkankę gminy.

Warsztaty plastyczne z elementami sztuki, prowadzone były przez malarkę, edukatorkę i skierowane były do dzieci 8-10 letnich.

Robotyka (zajęcia z robotami). w ramach działającego w Bibliotece Lokalnego Klubu Kodowania, dzieci uczestniczyły dwa razy w miesiącu w zajęciach programowania.

Warsztaty z kodowania - spotkania z dziećmi z klas 1-3 organizowane przy współpracy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czernicy.

Zajęcia z animacji poklatkowej dedykowane dla dzieci, odbywały się dwa razy w miesiącu również w ramach Lokalnych Klubów Kodowania.

Teatrzyki. Raz w miesiącu najmłodsi użytkownicy Biblioteki i ich rodzice uczestniczyli w teatralnych spotkaniach z bohaterami znanych bajek.

Seniorzy w bibliotece są najliczniejszą grupą aktywnie uczestniczącą w warsztatach rękodzielniczych oraz spotkaniach klubu czytelniczego.

Warsztaty taneczne. Zajęcia taneczne dla dzieci w świetlicy wiejskiej w Wojnowicach prowadzone były dwa razy w tygodniu w ramach współpracy z Towarzystwem Miłośników Chrzęstawy.

W 2018 r. w różnego rodzaju zajęciach wzięło udział 11 186 osób. Wypożyczono na zewnątrz 37889 książek, to o 2239 więcej książek niż w roku 2017.

Szczegółowy opis działań Biblioteki w 2018 r. wskazanych wyżej zawarty jest w sprawozdaniu z wykonania planu finansowego Gminnej Biblioteki Publicznej w Czernicy, stanowiący załącznik do sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2018 r.

XVI. e-Urząd

W 2018 r. zakończono prace wdrożeniowe nad realizacją projektu dotyczącego uruchomienia nowych usług publicznych, które mogą być zgłaszane przez mieszkańców gminy elektronicznie z wykorzystaniem sieci Internet na podstawie projektu partnerskiego pn.: „Zwiększenie dostępności i jakości elektronicznych usług publicznych dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych Powiatu Wrocławskiego oraz 8 Gmin: Czernicy, Długołęki, Jordanowa Śląskiego, Kątów Wrocławskich, Kobierzyc, Mietkowa, Siechnic i Żórawiny”. Projekt uzyskał wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020,

działanie 2.1 E-usługi publiczne, poddziałanie 2.1.1 E-usługi publiczne – konkursy horyzontalne. Całkowita wartość projektu wynosiła ponad **12 mln zł**, w tym dofinansowanie ponad **10 mln zł**, z czego **ok. 640 000 zł** zwrócone zostanie gminie (co stanowi 85% poniesionych wydatków).

Głównym celem projektu było wdrożenie zaawansowanych e-usług publicznych w administracji powiatowej i gminnej, zmierzających do usprawnienia i racjonalizacji pracy urzędów, a przede wszystkim usprawnienia komunikacji pomiędzy urzędem a obywatelem i przedsiębiorcą. Efekty projektu wpłyną bezpośrednio na cel główny osi priorytetowej nr 2 Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 - 2020, którym jest „Zwiększenie wykorzystania e-usług publicznych”. W dłuższym horyzoncie realizacja projektu pozwoli na zwiększenie uczestnictwa obywateli w życiu publicznym poprzez poprawę dostępności i wykorzystania publicznych usług cyfrowych w regionie. Podjęte działania przyczynią się do realizacji zapisów Europejskiej Agendy Cyfrowej, prowadzących do powstania społeczeństwa informacyjnego.

Efektem udanej współpracy dziewięciu samorządów przy realizacji projektu jest wdrożenie wielu nowych jakościowo, elektronicznych usług publicznych w Gminie Czernica. W ramach przedsięwzięcia:

1. Wdrożono nowe e-usługi publiczne na platformie EPUAP.

Usługi te związane są z:

- 1) zobowiązaniem podatnika ws. podatku z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych;

- 2) zobowiązaniem ws. podatku z tytułu podatku rolnego/leśnego od osób fizycznych i prawnych;
- 3) zezwoleniem na korzystanie z dróg w sposób szczególny (zajęcie pasa drogowego/awaryjne zajęcia pasa drogowego/umieszczenie urządzenia w pasie drogowym);
- 4) wypisu/wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Dzięki realizacji projektu mieszkańcy gminy mają:

- 1) możliwość pobrania ze strony internetowej Urzędu stosownych wniosków w w/w sprawach;
- 2) możliwość elektronicznego wypełnienia wniosków;
- 3) możliwość przesłania drogą elektroniczną wypełnionych wniosków;
- 4) możliwość monitorowania statusu założonej sprawy;
- 5) możliwość dokonania płatności elektronicznej;
- 6) dodatkowo poprzez uwzględnienie indywidualnych informacji dla podatnika dotyczących wysokości wpłaty, danych dodatkowych oraz terminów płatności, możliwa będzie wysyłka indywidualnych powiadomień dla podatnika o zbliżającym się terminie płatności lub powstałych zaległościach;
- 7) możliwość uzyskania decyzji w sprawie.

2. Uruchomiono portal interesanta pn. „Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta (eBOI)”, który jest dostępny pod adresem <https://czernica.eboi.pl/>.

Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta to usługa, która umożliwia mieszkańcom załatwianie w/w spraw urzędowych poprzez Internet. W systemie EBOI interesanci, uwierzytelnieni profilem zaufanym, będą mogli sprawdzić swoje należności z tytułu podatków i opłat oraz dokonać płatności w formie bezgotówkowej. Korzystanie z tej e-usługi pozwala aby mieszkańcy mogli na bieżąco monitorować status swojej sprawy.

3. Opracowano i wdrożono darmową aplikację mobilną Urzędu Gminy Czernica, którą można pobrać i zainstalować z Google Play (dla użytkowników systemu Android).

4. Zmodernizowano elektroniczny systemu obiegu dokumentów w urzędzie.

Dzięki wdrożeniu elektronicznego obiegu dokumentów następuje usprawnienie pracy i komunikacji poprzez automatyzację procesu przepływu dokumentów wewnątrz urzędu. Pozwolić to ma na:

1) oszczędność czasu – elektroniczna archiwizacja oznacza łatwiejsze wyszukiwanie potrzebnych dokumentów, przysyłanie dokumentów do określonych użytkowników usprawnia proces komunikacji i realizacji prac związanych z danym dokumentem;

2) poprawę bezpieczeństwa – możliwość wykonania kopii zapasowej wszystkich dokumentów i łatwego odzyskania ich w razie awarii czy zdarzenia losowego, zminimalizowanie ryzyka popełnienia błędów ludzkich i dostępu osób niepowołanych do danych wrażliwych, kontrola dostępu do systemu;

3) zmniejszenie kosztów – obniżenie wydatków na obsługę administracyjną, poprawienie wydajności pracy.

5. Utworzono punkt potwierdzania profili zaufanych EPUAP.

Profil zaufany jest bezpłatną metodą potwierdzania tożsamości obywatela w systemach elektronicznej administracji – to odpowiednik bezpiecznego podpisu elektronicznego, weryfikowanego certyfikatem kwalifikowanym. Wykorzystując profil zaufany obywatel może załatwić sprawy administracyjne (np. wnoszenie podań, odwołań, skarg) drogą elektroniczną bez konieczności osobistego udania się do urzędu. Dzięki utworzeniu punktu potwierdzania profili zaufanych EPUAP w budynku urzędu gminy (wcześniej takie punkty znajdowały się we Wrocławiu np. w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim, urzędach skarbowych czy Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych) można:

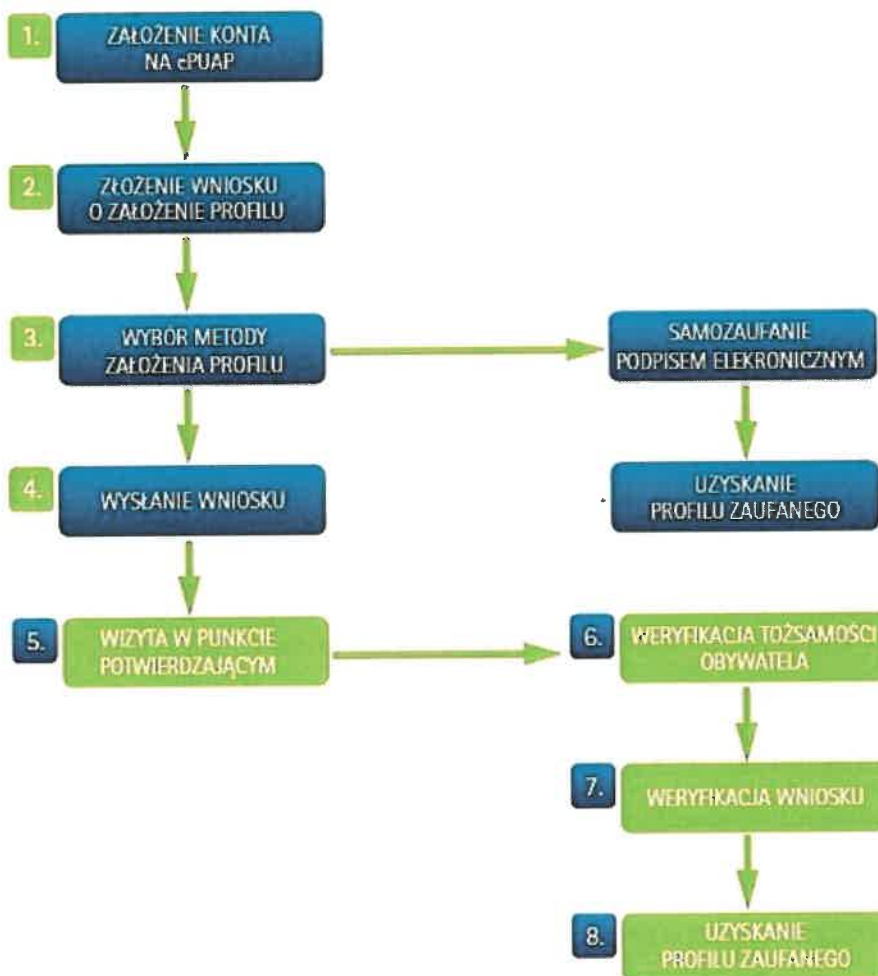
- 1) założyć konto na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej;
- 2) złożyć wniosek o profil zaufany;
- 3) uwierzytelnić dane osobowe podane we wniosku.

OBYWATEL

PRACOWNIK
URZĘDU

6. Wypełniając wymóg ustawowy, w 2018 r. został zakupiony program do rejestracji sesji online, dzięki czemu mieszkańcy mogą na bieżąco śledzić obrady organu stanowiącego.

WÓJT GMINY CZERNICA
[Signature]
Włodzisław Chlebosz

L.p.	Spis treści	str.
1.	Słowo wstępne	2
2.	Charakterystyka Gminy	3
3.	Demografia	4
4.	Stan finansów gminy	6
5.	Udział mieszkańców w realizacji budżetu	14
6.	Wykaz projektów przygotowanych/realizowanych/rozliczanych przez Gminę Czernica celem pozyskania dofinansowania zewnętrznego w 2018 r.	15
7.	Mienie komunalne	18
8.	Zamówienia publiczne	28
9.	Środowisko	32
10.	Planowanie przestrzenne	40
11.	Oświata – organizacja pracy szkół i przedszkoli	42
12.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	49
13.	Polityka społeczna	51
14.	Realizacja uchwał Rady Gminy Czernica	74
15.	Działalność kulturalna	85
16.	e-Urząd	87

